

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ A ČINNOSTI PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2008

MUZEUM REGIONU VALAŠSKO VE VSETÍNĚ

Adresa organizace:	Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně, příspěvková organizace
Ředitel organizace:	Mgr. Jiří Haas
Zprávu vypracovala:	Hana Kukulová, ekonomka
Telefon:	571 411 690
Razítko organizace a podpis ředitele:	Datum: 15. února 2009

Zpráva o hospodaření a o činnosti Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně za kalendářní rok 2008

A. Textová část

Úvod

V uplynulém roce se vedení Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně zaměřilo především na dokončení rozpracované stavební úpravy atria vsetínského zámku (restaurování kamenného ostění, oprava venkovní omítky, včetně jejího nátěru a dokončení celé akce položením kamenné dlažby a instalaci zapuštěného pozemního osvětlení i vodního prvku). Vedle této akce byly zahájeny v polovině roku také stavební práce na rekonstrukci hospodářské budovy č. p. 94 v Lešné u Valašského Meziříčí, ale díky naprosto neopodstatněnému zásahu ze strany pracovníků památkové péče, byly stavební práce přerušeny, a tato akce bude dokončena během první poloviny letošního roku. Mezi stěžejní akce patří bezesporu také příprava projektu na obnovu a modernizaci zámku v Lešné u Valašského Meziříčí, která měla být realizovaná v rámci Regionálního operačního programu NUTS II, oblast 3.2. Vzhledem k tomu, že na přípravu tohoto poměrně důležitého projektu nebyl dostatek času a také při zpracovávání podkladových materiálů došlo ke změně některých podmínek, byl nakonec tento projekt, pro nesplnění eliminačního kritéria, vyřazen. Přesto se však v letošním roce rýsuje reálná možnost, že by, po dalších úpravách a doplnění o nové aktivity, mohl být tento projekt znovu předložen k posouzení ještě v letošním roce Regionální radě.

Během roku muselo vedení muzea rovněž řešit i některé havarijní situace. K rozsáhlému poškození dřevin došlo v červnu kdy bouře, doprovázená vichřicí v zámeckém parku v Lešné u Valašského Meziříčí, způsobila značné škody především na starých dřevinách (vyvrácené staré stromy, ulámané větve, které navíc poškodily keře a novou výsadbu dřevin (vichřice vyvrátila 10 starých stromů a dalších 70 bylo více či méně poškozeno). V zámku Kinských ve Valašském Meziříčí byl revizním technikem označen stávající stav elektrické kotelny za havarijní, a proto vedení muzea požádalo Krajský úřad Zlínského kraje o pomoc při řešení této velmi nepříznivé situace.

V závěru roku se, ve spolupráci se Zahradnickou fakultou v Lednici při Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně, podařilo zahájit přípravné práce na projektu pěstební úpravy arboreta v Lešné u Valašského Meziříčí, financovaného rovněž z prostředků Operačního programu životního prostředí (OPŽP) v oblasti 6.5, který by měl být realizován v roce 2010. Přípravné práce proběhnou již během letošního roku, a to pod vedením Doc. Ing. Pavla Šimka, PhD. Na aktivity, zahrnující spolupráci našeho muzea s vysokými školami, byl v rámci zámeckého parku v Lešné rovněž podán projekt „Mládí ve vědě a výzkumu“, kdy zpracované poznatky budou prezentovány různými vzdělávacími formami dětem a mládeži, která tento park navštíví.

V uplynulém roce vzbudila značný zájem veřejnosti zajímavá výstava nazvaná „**Po stopách tabákového dýmu**“, kterou pracovníci muzea připravili ve spolupráci s Muzeem Vysočiny v Třebíči v prostorách vsetínského zámku a nejuspěšnější v roce 2008 se stala, spolu s otevřením nově upraveného zámeckého atria, velmi atraktivní výstava „**Bonsaje a miniaturní krajiny Miroslava Franka**“, kterou si prohlédlo celkem 1 524 návštěvníků.

Mezi bezesporu nejuspěšnější výstavy muzea, instalované v polovině roku v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí však patřila výstava nazvaná „**Od kolébky po rakev**“. Další mimořádně zdařilou akcí, uskutečněnou na vsetínském zámku v měsíci květnu, které se zúčastnilo 434 návštěvníků, bylo „**Muzejní ponocování**“, uspořádané v rámci celostátní akce **Festival muzejních nocí**. Akce byla doplněna také o astronomickou prezentaci v zámecké věži a návštěvníci si z ochozu věže mohli v nočních hodinách prohlédnout nejen město Vsetín, ale i pozorovat kosmické objekty přenosným dalekohledem.

Velmi úspěšnou akcí, se v uplynulém roce stal také „**Večer letního slunovratu**“, uspořádaný již potřetí v areálu vsetínské hvězdárny, který navštívilo celkem 192 návštěvníků. V závěru uplynulého roku se v prostorách vsetínského zámku rovněž uskutečnilo jako každo-

ročně „**Adventní kouzlení**“ s ukázkou tradičních lidových řemesel, které shlédlo okolo 600 návštěvníků, a kde se pod odborným vedením mohli do tajů různých řemesel zapojit také malí kutilové. Jenom díky finančnímu příspěvku v rámci malých grantů ze strany města Vsetína a sponzorům, jsme mohli tyto mimořádně zdařilé a finančně náročné akce, realizovat.

Již tradičně se v kostele Nejsvětější Trojice ve Valašském Meziříčí na závěr loňského roku uskutečnil **Vánoční koncert**, na kterém zazněla „Česká vánoční mše“ od J. J. Ryby v podání operních mladých umělců z Kroměříže a obou valašskomeziříčských pěveckých sborů.

Z připravených programů vsetínské hvězdárny patřily mezi neúspěšnější akce, realizované v rámci „**Týdne otevřených dveří**“. Pracovníci hvězdárny také úspěšně pokračovali v úzké spolupráci se slovenskými astronomy z Ilavy, uspořádáním společných akcí a seminářů. Vsetínská hvězdárna se vedle odborných přednášek, pořádaných pro školní mládež, širokou veřejnost a na letních táborech, podílela také na celé řadě odborných programů a pozorování v rámci svých dlouhodobých odborných projektů. Mezi velmi úspěšné akce rovněž patřily „**Dny astronomie na hvězdárně**“, především pak odborně zaměřená pozorování v nové lokalitě „Maruška“ v obci Hošťálková.

Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně v loňském roce navštívilo celkem **48 753 návštěvníků** a hostů, z toho vsetínský zámek **19 028 návštěvníků** a zámek Kinských ve Valašském Meziříčí, včetně kostela Nejsvětější Trojice celkem **14 306 návštěvníků**. Rovněž areál zámeckého parku v Lešné u Valašského Meziříčí i přes značné problémy, způsobené rozsáhlým poškozením vichřicí, se stal veřejností velmi vyhledávaným místem a v uplynulém roce jej navštívilo přes **8 690 návštěvníků** a vsetínskou hvězdárnu pak **6 729 návštěvníků**. Většina objektů muzea byla pro širokou veřejnost přístupná celkem **321 dnů** v roce 2008. V průběhu loňského roku se uskutečnilo na vsetínském zámku, ve spolupráci s Městským úřadem ve Vsetíně, celkem **36** svatebních obřadů.

Od ledna loňského roku bylo na vsetínské hvězdárně navýšeno původní vstupné na dvojnásobek ceny (10,- Kč a 20,- Kč) a zavedeno bylo i tzv. „**rodinné vstupné**“. Příjmy se díky tomuto navýšení zvedly na 23 526,- Kč, zatímco v roce 2007 činily jen 12 964,- Kč.

Složitá situace nastala po úrazu domovníka Miroslava Šimčíka, jehož dlouhodobá pracovní neschopnost značně komplikovala provoz vsetínského zámku. Tuto situaci muselo řešit vedení přijetím nového pracovníka údržby Miroslava Urbana.

Obdobná situace nastala i na vsetínské hvězdárně po odchodu Ludmily Urbanové z funkce vedoucí oddělení a na základě jmenování ředitelem muzea se tak Ing. Martin Leskovjan se stal vedoucím tohoto pracoviště. Na zajištění truhlářských i konzervátorských prací v muzeu, a také jako asistent výtvarnice při výstavách, byl počátkem uplynulého roku přijat nový pracovník Jiří Juráš.

Většina pracovníků této organizace odvedla značný obrovský kus pracovního nasazení, osobní aktivity i iniciativy při realizaci poměrně náročných akcí a prokázala také velmi dobré organizační schopnosti. Proto patří těmto pracovníkům muzea i hvězdárny ze strany vedení upřímné poděkování a ocenění jejich celoroční práce.

I. ODBORNÁ ČÁST

1. SBÍRKY

1. 1. Akvizice

Přírůstky do muzejních sbírek byly získávány především sběrem v terénu nebo nákupem a dary jednotlivých sbírkových předmětů. V uplynulém roce se nákupní komise sešla dvakrát (v květnu a listopadu) a pro muzeum bylo zakoupeno celkem **215 sbírkových předmětů** (což představuje 165 přírůstkových čísel) v celkové hodnotě 134 298,- Kč. Z toho pro Vsetín bylo získáno 60 sbírkových předmětů (37 přírůstkových čísel) a do sbírek ve Valašském Meziříčí bylo získáno 155 sbírkových předmětů (128 přírůstkových čísel).

Průběžně byla také pořizována fotodokumentace z kulturních a společenských akcí, vernisáží, výstav a další činnosti muzea, která se uskutečnila během uplynulého roku. Zdokumentována byla i většina archeologických lokalit, kde probíhal podrobný výzkum. Pracovnice oddělení společenských věd také průběžně prováděly dokumentaci tvorby regionálních výtvarníků, sochařů, keramiků, uměleckých designerů.

Během roku byly provedeny také terénní sběry, jejich zpracovávání a následná determinace. Obě botaničky Mgr. Jana Wolfová a Mgr. Jana Tkačiková sesbíraly v uplynulém celkem *85 kusů* hub, *183 kusů* mechorostů a *730 kusů* cévnatých rostlin, které byly následně určeny a zaevidovány v I. a II. stupni evidence. Celkem bylo sebráno, zpracováno a zaevidováno *1 920 kusů* rostlinného materiálu. Dále bylo od RNDr. Dudy z Opavy získáno celkem *922 kusů* mechorostů (část byla nakoupena a část darována).

Entomolog Mgr. Lukáš Spitzer nasbíral, vypreparoval a následně zpracoval během roku *503 kusů* motýlů a brouků. Do sbírkového fondu našeho muzea se podařilo získat od B. Novotného dalších celkem *9 100 kusů* motýlů.

Ve spolupráci s *Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích* se také podílel, v rámci své odborní činnosti, na zahraniční vědeckovýzkumné stáži a sběru hmyzu v africkém Kamerunu.

Během roku 2008 pracovníci muzea RNDr. Karel Pavelka a Tomáš Kašpar provedli kontrolu několika lokalit, se zaměřením na výskyt různých druhů ptáků. Dále pak bylo odebráno *7 vzorků* z vývržků a hnízdních výsterek tří druhů sov, které byly následně zpracovány a determinovány (celkem bylo určeno *760 kostí* drobných obratlovců).

Pracovníci přírodovědného oddělení během uplynulého roku nasbírat a postupně determinovali celkem *12 290 kusů přírodnin*.

1. 2. Evidence sbírek

I. stupeň evidence sbírek

V průběhu roku byla vedena evidence pořízeného fotografického materiálu a videonahrávek. Pravidelně byla doplňována evidence přírůstků klasickou i elektronickou metodou v programu BACH. Celkem je zapsáno v muzejních sbírkách (v různých stupních evidence) na *412 741 sbírkových předmětů*, což je proti roku 2007 nárůst o *673 sbírkových předmětů*.

V loňském roce oddělení společenských věd zaevidovalo celkem *165 přírůstkových čísel*, což představuje *215 kusů* sbírkových předmětů. V průběhu roku byly také provedeny některé změny v centrální evidenci sbírek (CES). Dále byla zpracována evidence sbírkových předmětů v počítačovém programu BACH, kde bylo zapsáno všech *165 nových přírůstkových čísel*, získaných v uplynulém roce sběrem nebo darem od fyzických osob či jiných institucí.

Postupně bylo během roku 2008 zpracováno pracovníky přírodovědného oddělení v I. stupni evidence celkem *508 přírůstkových čísel*, což představuje *12 542 kusů* přírodnin, z toho geologie a paleontologie má *200 přírůstkových čísel* (467 kusů), botanika *238 přírůstkových čísel*, (1 072 kusů), entomologie *59 přírůstkových čísel* (10 111 kusů) a zoologie *11 přírůstkových čísel* (892 kusů). Dále do CES byly provedeny zápisy přírůstků, a to následně - v mineralogické a paleontologické podsbírcce bylo zapsáno celkem *200 přírůstkových čísel*, v botanické podsbírcce *140 přírůstkových čísel* a v zoologické podsbírcce jen *3 přírůstková čísla*.

II. stupeň evidence

U národopisných sbírek zatím neprobíhala katalogizace, neboť zde stále chybí program BACH. Neproběhla ani katalogizace archeologických sběrů. V oddělení společenských věd ve Valašském Meziříčí bylo zkatalogizováno *56 inventárních čísel* (30 kusů) a pokračovalo převádění katalogu sbírky písemností a tisků do počítačové formy - celkem *50 inventárních čísel*.

V rámci přírodovědného oddělení byly postupně katalogizovány plánované sbírkové fondy, a to v počítačovém programu DEMUS, kde bylo celkem katalogizováno během uplynulého roku **306 přírůstkových čísel**. Ve fondu botaniky se podařilo katalogizovat **79 přírůstkových čísel** (150 kusů), u fondu geologie a mineralogie však plánovaná katalogizace sbírek nebyla provedena, vzhledem k dlouhodobé pracovní neschopnosti odborného pracovníka a jeho následného odchodu do důchodu. U entomologické sbírky bylo postupně katalogizováno **227 přírůstkových čísel** a také zoologickou sbírku se nepodařilo katalogizovat z důvodu problémů, spojených s instalací počítačového programu. Pro tento účel bude nutná jeho reinstalace a uvedený nedostatek musíme v letošním roce odstranit.

1. 3. Inventarizace sbírek

Na pracovišti ve Vsetíně byla dokončena revize národopisného fondu keramiky - celkem **476 kusů** (což je 440 evidenčních čísel), včetně zhotovení nových lokačních karet i celkové revizní zprávy a revize národopisného fondu textilu - celkem **1 145 kusů** (1 021 evidenčních čísel). Dále byla provedena revize umělecky hodnotné keramiky v D3, včetně revizní zprávy, fyzická revize umělecky hodnotného skla (rovněž v D3) včetně jejího srovnání s evidencí sbírky, označením karet a příslušných záznamů razítkem R 08. Vypracovány byly rovněž lokační karty a lokační seznam. U umělecké plastiky byla provedena fyzická revize a její porovnání s evidencí této sbírky, dále bylo provedeno označení karet a opatření příslušných záznamů razítkem R 08, včetně vypracování nových lokačních karet, seznamu a revizní zprávy. Pracovníci muzea provedli také revizi stejného rozsahu u umělecky hodnotného varia, včetně sepsání revizní zprávy. Celkem bylo tímto způsobem ve Vsetíně zrevidováno **886 evidenčních čísel** u 4 sbírek.

Ve Valašském Meziříčí byla dokončena revize historického textilu a dohledány všechny předměty (písemnosti i tisky) z historické literatury - celkem **157 evidenčních čísel**.

Během roku se pracovníkům přírodovědného oddělení podařilo zpracovat a zapsat celkem **1 319 inventárních čísel**. Zaevidováno bylo rovněž **238 přírůstkových čísel** (což je 1 072 kusů) hub a cévnatých rostlin a uskutečnila se i revize sbírky motýlů, kde bylo celkem zpracováno **220 evidenčních čísel** motýlů, v zoologické sbírce bylo během roku zaevidováno celkem **861 čísel** (většinou šlo o kosti obratlovců z vývržků sov).

1. 4. Depozitáře a depozitární režim

V uplynulém roce byl také průběžně sledován oddělením společenských věd depozitární režim ve Vsetíně, Valašském Meziříčí a Kelči, včetně písemného zápisu o provedené kontrole sbírkového fondu. Během uplynulého roku se uskutečnilo **10 kontrol** a depozitář starých tisků ve Valašském Meziříčí byl rozšířen o fond regionální literatury, což bylo spojeno s náročnou prací při stěhování sbírek a knih.

Také odborní pracovníci přírodovědného oddělení pravidelně prováděli kontrolu depozitáře v kasárnách ve Valašském Meziříčí. Sbírkové předměty, umístěné v depozitářích muzea, byly během uplynulého roku speciálně ošetřeny akreditovanou firmou a průběžně se prováděla i jejich kontrola - celkem čtyřikrát za rok, a to jak v kasárnách, tak v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí.

Vzhledem k dlouhodobé pracovní neschopnosti odborného pracovníka Miloše Požára a jeho následnému odchodu do důchodu, vznikl problém s kontrolou depozitáře geologické a paleontologické sbírky v zámku Lešná u Valašského Meziříčí a v depozitáři Městského úřadu v Kelči, Pro letošní rok zůstává klíčovým úkolem dokončení celkové inventarizace uvedených sbírek.

Kontrolováno bylo i doplňování konzervačního media do nádob s přírodovědným materiálem a během roku bylo doplněno celkem do nádob s přírodninami téměř **15 litrů**

lihobenzínu. Nákup tohoto konzervačního media zajišťuje ředitel muzea, společně s vedením přírodovědného oddělení každoročně prostřednictvím *Oddělení celní správy* ve Valašském Meziříčí.

Dvakrát ročně jsou také doplněny dezinfekční prostředky do přírodovědných sbírek, a to jak v našich nebo pronajatých depozitářích v bývalých kasárnách ve Valašském Meziříčí nebo v Kelči.

1. 5. Pohyb sbírek (výpůjčky, zápůjčky)

Zápůjčky sbírek

Ze sbírkového fondu oddělení společenských věd ve Vsetíně bylo zapůjčeno celkem jiným institucím **424 sbírkových předmětů**, z toho z depozitáře ve Vsetíně **174 předmětů** a z depozitáře ve Valašském Meziříčí celkem **250 předmětů**.

Do *Muzea Beskyd* ve Frýdku - Místku byla během roku zapůjčena sbírka motýlů (*Lepidoptera*) v celkovém počtu **94 kusů**, což představuje **5 inventárních čísel**.

Informačnímu centru „*Zvonice*“ na Soláni byla prodloužena zápůjčka obrazů muzea do stálé expozice a to do konce rok 2008. Rovněž *Galerii kulturního zařízení* ve Valašském Meziříčí byly zapůjčeny sbírkové předměty na výstavu naší výtvarnice Boženy Spáčilové. Zapůjčeny byly také obrazy pro „*Ateliér u Hofmanů*“ na Soláni pro výstavu o malíři Karlu Hofmanovi. Zapůjčeny byly sbírky oddělení společenských věd pro společnou výstavu muzeí Zlínského kraje nazvanou „*Doteky Orientu*“ Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Slováckému muzeu v Uherském Hradišti, Muzeu Těšínska na výstavu „*Ze zámeckých komnat*“ a Vlastivědnému muzeu v Povážské Bystrici na výstavu „*Ohýbaný nábytek a gobelíny – sůhra technológie a designu*“.

Výpůjčky sbírek

Do vsetínského zámku bylo v uplynulém roce vypůjčeno od jiných muzeí a galerií celkem **869 kusů sbírkových předmětů**, z toho do zámku Kinských ve Valašském Meziříčí na výstavy jich bylo vypůjčeno celkem **250 kusů** a na vsetínský zámek **174 kusů**. Dále byla podána žádost na Ministerstvo kultury ČR pro vývoz sbírek na Slovensko pro expozici, instalovanou na zámečku v *Jasenici* u Povážské Bystrice. Pro Asociaci muzeí a galerií byla pracovníci muzea vypracována rovněž pasportizace sbírek společenských věd.

Z brněnské Masarykovy univerzity bylo pro botanické oddělení zapůjčeno 21 kusů cévnatých rostlin a dlouhodobě je z Muzea Beskyd ve Frýdku – Místku vypůjčen i *Rys ostrovid* a **4 různé typy ptáků** pro expozice přírody Hostýnských vrchů pro „*Maticí svatohostýnskou*“ prostřednictvím RNDr. Jiřího Tronečka. Pracovníci přírodovědného oddělení si v uplynulém roce vypůjčili celkem **28 sbírkových předmětů**.

1. 6. Konzervace, preparace a restaurování sbírek

Průběžně byla po celý rok prováděna prvotní konzervace přírůstků a restaurování. Celkem bylo konzervací ošetřeno **1 720 sbírkových předmětů**, včetně jejich zapsání v počítačové databázi programu BACH do konzervačních karet. Dále bylo provedeno plynování v depozitáři obrazů a etnografických sbírek na pracovišti v zámku Kinských a v kasárnách ve Valašském Meziříčí. Prováděno bylo také restaurování sbírkových předmětů pro připravované výstavy nebo podle potřeby sbírkových fondů a to pro obě pracoviště muzea. Dle potřeby byly zabezpečovány i veškeré truhlářské práce, vycházejících z požadavků odborných pracovníků. Během roku bylo takto ošetřeno a zkonzervováno celkem **210 sbírkových předmětů** z toho **67 sbírkových předmětů** z fondu geologie bylo převezeno k odbornému ošetření ze zámku Lešná u Valašského Meziříčí. Ostatní restaurované a ošetřené předměty byly ze sbírkových fondů skla, keramiky, obrazů, plastik, archeologie a nábytku. Rovněž byla provedena i prvotní konzervace všech nových přírůstků muzea.

Provedena byla také kompletní výměna čalounění souboru sedacího nábytku ze vsetínského zámku a to externím čalouníkem z Hošťálkové. Konzervátor pomáhal také při stěhování sbírek, instalaci výstav a účastnil se během roku odborných školení a seminářů,

Během roku probíhala úprava vlastních botanických a mykologických sběrů, (sušení a lisování) přičemž bylo takto kompletně zpracováno *750 kusů rostlin*.

Sbírka motýlů pana Novotného byla postupně přepíchána nových krabic a opatřena novými etiketami, doplněno bylo také konzervační medium v krabicích s nasucho vy-preparovaným materiálem.

Odborní pracovníci přírodovědného oddělení provedli rovněž preparace kostí drobných obratlovců z vývrzků sov, kdy bylo získáno *756 kostí* a dále pak *4 drobní uhynulí savci* byli v průběhu roku konzervováni uložením do nádob s alkoholem.

2. KNIHOVNÍ FOND, EDIČNÍ ČINNOST A FOTOARCHIV

V obou knihovnách ve Vsetíně a ve Valašském Meziříčí je celkem zaevidováno *27 585 knihovnických jednotek*. Během uplynulého roku bylo ve Vsetíně zaevidováno *228 výtisků knih a časopisů* a ve Valašském Meziříčí bylo zapsáno *99 nových výtisků*, což je celkem *327 nových výtisků*. V knihovně ve Valašském Meziříčí bylo průběžně během uplynulého roku zaevidováno a v elektronickém programu KP-WIN.SQL 1.0 zpracováno *779 karet knih a odborných časopisů*. Vedeny jsou také k jednotlivým knihám autorské tematické listy a zkatologizováno bylo celkem *396 listů*. V uplynulém roce v obou knihovnách nebyla provedena inventarizace a chceme ji proto realizovat v letošním roce.

Ve Valašském Meziříčí došlo k přestěhování části fondu regionální literatury do nových prostor a během roku si ve Vsetíně i ve Valašském Meziříčí půjčilo celkem *1 188 knih a časopisů 498 čtenářů* z řad široké veřejnosti a *51 výpůjček* bylo od pracovníků muzea.

Během uplynulého roku bylo zaevidováno celkem *134 fotografií* v počítačovém programu BACH, z toho ve Vsetíně *108 kusů*, ve Valašském Meziříčí *26 kusů*, dále bylo přiděleno ve Vsetíně *32 inventárních čísel* a ve Valašském Meziříčí *16 inventárních čísel*. Zaevidováno bylo také *66 plakátů, 28 pozvánek a 5 katalogů*.

Odborní pracovníci přírodovědného oddělení pořídili během roku celkem *1 263 digitálních fotografií*, z toho Tomáš Kašpar získal a zpracoval pro fotoarchív, jehož počítačová databáze je vedena v programu ACCESS, celkem *h 1 244 digitálních fotografií*. V rámci dokumentace přírody a krajiny sbírkové oblasti bylo *zaznamenáno 6 minut videozáznamu* hnízdění *Skorce vodního*. Postupná digitalizace stávajícího archívu nemohla být provedena vzhledem nekompatibilitě skeneru s nově pořízeným operačním systémem Windows.

Pro badatele, širokou veřejnost nebo organizace vyhledala pracovnice muzea během uplynulého roku celkem *1 928 fotografií* a dalších *62 fotografií* těmto institucím zapůjčila.

2. 1. Vlastní ediční a publikační činnost

Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně vydalo v minulém roce v celkovém nákladu *1 000 kusů* dvě nová čísla odborného muzejního časopisu „**VALAŠSKO - vlastivědná revue**“. Jednalo se především o **20. jubilejní číslo** tohoto odborného muzejního časopisu, doplněné tentokrát o speciálně připravený „*Jubilejní DVD*“ nosič, na jehož zpracování se vedle pracovníků muzea (Mgr. Hana Jabůrková, výkonná redaktorka) podíleli také další pracovníci muzea a externí specialisté. Mimo výše uvedeného jubilejního čísla vyšlo ve druhé polovině roku ještě další číslo **21/2008** tohoto časopisu. Tento pravidelně vydávaný časopis získal mezi širokou veřejností značnou oblibu a zájem právě o jubilejní č. 20, které bylo rovněž přihlášeno do *Národní soutěže Asociace muzeí a galerií ČR „Gloria musealis“ za rok 2008*, byl veliký.

V průběhu uplynulého roku byl průběžně realizován tisk skládaček k výstavám a katalogů pro stálé expozice ve Vsetíně i ve Valašském Meziříčí a propagace připravovaných akcí se zaměřila na místní a regionální tisk. Informace o programech muzea byly rovněž prezentovány na krajské úrovni.

Postupně pokračoval také projekt muzejní tvůrčí dílny **PASTELKA**, pro který byly vydány nové **lektorské programy**. Především na tomto poli působnosti našeho muzea se velmi úspěšně rozvíjela spolupráce se školami a předškolními zařízeními.

Další pracovní listy vytvořily pracovnice našeho muzea Mgr. Hana Jabůrková, Mgr. Olga Mehešová a MgA. Jitka Skočková pro výstavu ohýbaného nábytku a gobelínů nazvanou „**Souhra technologie a desingu**“, která se uskutečnila v prosinci loňského roku v úzké spolupráci s *Vlastivedným muzeem v Povážské Bystrici* v malebném zámečku v Jasenici.

V rámci velmi úspěšné výstavy nazvané „**Od kolébky po rakev**“, která proběhla v první polovině uplynulého v prostorách zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, byly pro školní mládež i veřejnost uspořádány atraktivní lektorské programy a zhotoveny pracovní listy k této výstavě odbornými pracovníci Mgr. Miladou Fohlerovou a MgA. Jitkou Skočkovou.

2. 2 Odborné články v publikacích muzea u jiných subjektů

Odborní pracovníci muzea pravidelně přispívali populárně odbornými články jednak do našeho muzejního časopisu **VALAŠSKO - vlastivědné revue** a také do časopisu, vydávaného krajskou knihovnou **ZVUK Zlínského kraje**. Ředitel muzea se rovněž, podle svých možností, účastnil většiny redakčních rad obou uvedených časopisů.

Publikována byla také řada odborných článků, například „**Doteky Orientu**“ pro časopis „**Sklo a keramika**“ a pro časopis „**Valašsko - vlastivědná revue**“.

Publikace „**Příběh České tištěné bible**“ byla v roce 2008 také přihlášena do Národní soutěže muzeí „**Gloria musealis 2007**“, kdy text z přihlášky do této soutěže byl zveřejněn i v uvedené publikaci.

Dále byly publikovány texty a články také v tiskovinách, vydávaných jinými subjekty. Odborná pracovnice muzea Mgr. Olga Mehešová zpracovala texty k soupisu výrobků Moravské gobelínové manufaktury ve Valašském Meziříčí v letech 1898 -1945 „**Řeč vláken**“ a „**Moravská gobelínová manufaktura v letech 1898 - 1938**“. Dále je jednalo o odborný článek připravený pro Masarykovu veřejnou knihovnu ve Vsetíně nazvaný „**Osamělý rebel - malíř Miloš Boria**“. Archeolog Mgr. Ladislav Štěpánek zase připravil text do katalogu keltského umění pro výstavu Lugnasadh v Berouně.

V rámci medializace a propagace muzea a dalších institucí byla publikována řada zajímavých článků odborných pracovníků muzea, jednak v místním, regionálním nebo i celostátním tisku. Poskytnut byl také rozhovor J. Fabiánové o muzeu ve Valašském Meziříčí pro regionální Zpravodaj a prezentovány byly i namluvené pozvánky pro Český rozhlas Brno. Vloni se uskutečnilo také natáčení České televize Brno s vedoucí oddělení společenských věd Mgr. Hanou Jabůrkovou o valašských rebeliích pro seriál „**Záhady Toma Wizarada**“. Každý měsíc byly zasílány informace o připravovaných programech a akcích muzea odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje nebo Informačnímu centru Vsetín nebo byly tyto informace umístěny na webových stránkách muzea.

Odborná pracovnice přírodovědného oddělení Mgr. Jana Tkačiková zpracovala bibliografii „**Historie botaniky**“ pro *Floristický kurz Vsetín 2008* a odborné články o léčivých rostlinách na Valašsku pro obě loňská čísla „**Valašska - vlastivědné revue**“. Mgr. Jitka Wolfová do závěrečné publikace výsledků výzkumu 2006 - 2008, v rámci projektu *UNDP GEF*, publikovala článek o zachování biodiverzity karpatských luk.

Entomolog Mgr. Lukáš Spitzer a zoolog RNDr. Karel Pavelka zpracovali odborné abstrakty přednášek s entomologickou a zoologickou tematikou pro připravovaný sborník **Zoologické dny 2008**, a připravili u této příležitosti také zajímavý poster.

Pravidelně jsou v informačních skříňkách muzea i vsetínské hvězdárny před Městským úřadem ve Vsetíně obměňovány propagační materiály, informace o realizovaných výstavách a akcích v prostorách vsetínského zámku nebo o připravovaných přednáškách a programech na hvězdárně. Obdobné informace o akcích, pořádaných v zámku Kinských byly také prezentovány na informační tabuli v centru města a před vlakovým nádražím ve Valašském Meziříčí.

3. VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

3. 1. Vlastní odborné aktivity

Odbornou pracovníci muzea Hanou Jabůrkovou (ve spolupráci s externí redaktorkou Evou Urbachovou) byla zpracována a následně publikována bibliografie „*Valaška - vlastivědné revue*“ za to období 1998 - 2008.

Jiřina Fabiánová odborně určila a popsala starý tisk „*Kancyonál aneb Zpěwowé Cýrkwe ewanglické*“ z roku 1620. Dále také průběžně zabezpečovala ohlašování PhDr. Andřelmu dosud nezapsaných starých tisků do celostátní evidence Knihopisu pro Národní knihovnu a vypracovala odborné návrhy na zařazení *Václava a Miloše Kašlíka* do „*Knihy paměti kraje*“ a vypracovala oponentský posudek k návrhu Josefa Strnadela.

Pro Moravskou gobelínovou manufakturu ve Valašském Meziříčí byl Olgou Mehešovou podrobně zpracován soupis gobelínových realizací od roku 1945 a katalogizaci gobelínů i koberců z fondu Zemského archivu v Opavě.

Milada Fohlerová provedla kompletní dokumentaci dožinek ve Valašské Bystřici a zaměřila se přitom na výzkum zvykosloví ve 37 obcích vsetínského okresu. Na základě výsledků provedeného výzkumu byly vyhotoveny přehledné tabulky praktikovaných zvyků v jednotlivých obcích. Dále byla zpracována studie o vsetínských řeznicích od nejstarších zmínek až po současnost.

Archeologický výzkum se v uplynulém roce pokračoval v dlouhodobém výzkumu polykulturní lokality *Pulčín* (nálezy bronzu - halštatská a púchovská kultura). Tento výzkum byl v loňském roce zaměřen především lokalizací předpokládaných sídelních prostor lidu s púchovskou kulturou. Tento výzkum je zařazen do celkového plánu průzkumu hradisek a výšinných lokalit z doby popelnicových polí v regionu. V rámci tohoto projektu se uskutečnil se archeologický výzkum na *Krajčici*, který měl rozhodnout, jednalo-li se o hradisko nebo o výšinnou lokalitu. Prozatím to vypadá na výšinné sídliště. Do tohoto projektu se přispělo také novou archeologickou lokalitou na *Ostrém vrchu* u *Zubří* z doby popelnicových polí; lokalita bude dále zkoumána. Pokračováním výzkumu na u *Lidečka* v poloze *Kopce* byla nalezena bronzová puklička, která významně upřesňuje datování této lokality spíše do pozdní doby bronzové.

Realizovaly se záchranné výzkumy při přípravě výstavby nového obchodního centra TESCO ve *Valašském Meziříčí* a dva v zámeckém parku v *Lešné u Valašského Meziříčí*, kde se jednalo o vyhloubení jímky pro hospodářskou budovu, položení přívodního elektrického kabelu a plynového potrubí k ní.

Během roku se uskutečnil revizní výzkum, který potvrdil nálezy keramiky z halštatského období získané v 50. letech 20. století v lokalitě *Kunovice* na *Podhůří*. Obdobný výzkum se také uskutečnil v poloze *Stráž* u *Horního Lidče*, který měl potvrdit lokalizaci nálezů bronzových mečů z předminulého století. Avšak v tomto případě nebyl revizní výzkum úspěšný.

Pokračoval rovněž archeologický výzkum na lokalitě *Choryňská Stráž*, kde se podařilo získat několik nálezů štípané industrie z období neolitu. Byla objevena také nová archeologická lokalita *Branky - Motýlovsko* také z období neolitu. V obou případech jsou nálezy zdokumentovány a převezeny do Brna na vědeckou ilustraci. Zdokumentována byla také poloha nálezů štípané industrie pod vrcholem *Soláně* s prof. Přichystalem z Brna. Velmi důležitý nález štípané industrie se uskutečnil v okolí *Čertova mlýna*, který

v souvislosti s nálezem ze *Soláně* otevírá v našem kraji doposud neznámou kapitolu o pohybech lidí v pravěku v horském prostředí.

V uplynulém roce pokračoval také projekt ve spolupráci s pracovníkem Hvězdárny v Uherském rodě Ing. Rajchlem „*Posvátné geografie*“ se sakralizací krajiny záměry skupin mohyl v *Doubravě u Němetic* a okolí na okolní vrchy.

Obdobně během uplynulého roku pokračoval dlouhodobý projekt „*Krajinné archeologie*“, zaměřený tentokrát na oblast Valašskomeziříčska a k tomu by v roce 2009 měla vyjít, u příležitosti 125. výročí založení Musejní společnosti ve Valašském Meziříčí samostatná publikace, doprovázena výstavou zaměřenou na uvedené téma.

Získané archeologické nálezy byly laboratorně ošetřeny, restaurovány a kresebně i fotograficky zdokumentovány pro muzejní evidenci a připravovanou publikaci o pravěku Valašska. Dosud nejsou zapsány v evidenci I. stupně. Některé z nálezů byly rovněž traseologicky analyzovány. Další nálezy byly určeny geologicky - některé ukazují na původ z Polska, což dokládá rozsáhlé obchodní aktivity nebo cesty za surovinami. Tato specializovaná určení jsou realizována s pracovníky Archeologického ústavu v Brně a Praze, Moravského zemského muzea v Brně a Přírodovědné fakulty Masarykovy university v Brně.

Pracovnice přírodovědného oddělení Mgr. Jana Tkačiková během roku prováděla průzkum lesních pramenišť ve sběrné oblasti a zpracovávala postupně katalog mechrostů, obsažených ve sbírce našeho muzea. V úzké spolupráci s Katedrou botaniky *Univerzity Palackého v Olomouci* se podílela na přípravě projektu Květena Valašska a ve spolupráci s *CHKO Beskydy* se účastnila projektu Podpora pastvy ovcí a koz v Beskydech.

Entomolog Mgr. Lukáš Spitzer se v rámci doktorské práce zpracovával průzkum epigeických členovců v zachovalých přírodních lesích Vsetínské vrchoviny během let 2005 - 2008. Cíleně také prováděl mapování výskytu jednotlivých druhů hmyzu, zahrnutých do systému *NATURA 2000*.

Během roku proběhla také rozsáhlá odchytová akce *ACROCEPHALUS* v Podří, organizovaná ve spolupráci s Valašským ornitologickým klubem a Slezskou ornitologickou společností na které se aktivně podíleli i pracovníci našeho muzea, zaměřená na odchyt různých druhů ptáků do liniových sítí (celkem bylo odchyceno 2 268 jedinců). Dále proběhlo rovněž celostátní sčítání *kormorána velkého* na jeho nocovištích v Pobečví, ve spolupráci s *Českým svazem ornitologů* v Praze a Přírodovědeckou fakultou Karlovy univerzity v Praze. Rovněž byl systematicky prováděn hnízdní výskyt bučino- vých ptáků ve sběrné oblasti *Vsetín - Semetín, Kladeruby - Doubrava, Hošťálková Lip- tál, Halenkov, Nový Hrozenkov a dalších lokalitách*.

3. 2. Spolupráce s externími badateli a odborníky

Během uplynulého roku navázala odborná pracovnice muzea Jiřina Fabiánová velmi úzkou spolupráci při určování rukopisných kancionálů z 18. století s *PhDr. Marií Hálovou*, která pokračuje i v současné době. Další velmi dobrá spolupráce byla také s *PhDr. Bekovou* z Národního památkového ústavu v Kroměříži, při zpracování podkladů o *Josefu Drobníkovi*. S *Ing. Alenou Zdražilovou* úzce spolupracovala odborná pracovnice muzea Milada Fohlerová, jednak řadou konzultací, dále pak při vyhledávání potřebných materiálů pro zpracování textu o vánočních zvycích na Valašsku nebo s panem *Sovjákem* zpřístupněním sbírkových předmětů (salašnické trouby - salašovky a koncovky) v rožnovském skanzenu. Postupně probíhala také spolupráce archeologa Ladislava Štěpánka s Archeologickým ústavem v Praze, především s *PhDr. Gojdou* a *PhDr. Duškovou* při zpracování projektu „*Archeologie krajiny*“ nebo na traseologii štípané industrie. Rovněž pokračovala i dlouhodobá spolupráce s *PhDr. Šebelou*, *PhDr. Šedem* a *PhDr. Nývltovou* při zpracovávání eneolitických a paleontologických nálezů v regionu nebo při řešení problematiky *Púchovské kultury* z Archeologického ústavu v Brně. Dobrá spolupráce byla také navázána v uplynulém roce s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně *prof. Přichystalem* při zpracování geologické analýzy ar-

cheologických nálezů a s *prof. Bouzkem* z Filozofické fakulty Karlovy univerzity v Praze ohledně získaných nálezů z **období halštatů**. Dále pak byla konzultována metodologie archeologických postupů s *PhDr. Matouškem* z Fakulty humanitních studií Karlovy univerzity v Praze a úspěšně probíhala i spolupráce s *PhDr. Salašem*, *PhDr. Nerudou* a *PhDr. Nerudovou*, *PhDr. Humplovou*, *PhDr. Čížmářovou*, *PhDr. Olivou* a *PhDr. Dočkalovou* z Moravského zemského muzea v Brně při posuzování paleolitických a antropologických nálezů v regionu. Velmi dobrá spolupráce byla rovněž navázána s Národním památkovým ústavem v Olomouci s *PhDr. Zatloukalem* a s Muzeem v Olomouci s *PhDr. Kalábkovou* v otázkách regionální archeologie a s *PhDr. Bláhou* z Filozofické fakulty v Olomouci ohledně problematiky archeologie středověku. V rámci velmi dobré a úzké spolupráce s Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně konzultoval Ladislav Štěpánek některé poznatky, získané v regionu, s *PhDr. Langovou*.

3. 3. Odborná pomoc pracovníků jiným organizacím

Během uplynulého roku jsme poskytli několik odborných konzultací odborníkům z jiných organizací. Pracovnice muzea Olga Mehešová poskytla odbornou pomoc **Mgr. Zdeňku Cviklovi** z Valašského muzea v Rožnově při zpracování *Matriky rožnovské farnosti z konce 18. století*, dále pak **Bc. Petru Zajícovi**, pracovníkovi památkové péče ve Valašském Meziříčí při zpracovávání podkladů k baroknímu sochařství v regionu, gotické křtitelnice z Lešné u Valašského Meziříčí a exponátů z lapidária kostela Nejsvětější Trojice. Odborná pomoc byla také poskytnuta badateli **Mgr. Jindřichu Čeladínovi** z Muzea Blanska při zpracování díla **Rudolfa Hlavici**, které má muzeum ve svých sbírkách. Pracovnice našeho muzea Hana Jabůrková připravila také úvodní slovo pro vernisáž výstavy fotografky **Karly Spáčilové** ve Staré galerii ve Vsetíně. Hana Jabůrková spolupracovala s **Mgr. Ilonou Pavelkovou** z Muzea Těšínska na přípravě scénáře a výběru exponátů pro výstavu „**Ze zámeckých komnat**“. Millada Fohlerová spolupracovala s odbornými pracovníky ze Slováckého muzea v Uherském Hradišti při zpracování dotazníkové akce týkající se zvykosloví v obcích vsetínského okresu. Při tomto výzkumu bylo navštíveno osobně 37 obcí a 22 obcím byl pak dotazník zaslán poštou. Vyplněné dotazníky byly následně zaslány ke zpracování do Slováckého muzea. Panu **Lid'ákovi** z rožnovského skanzenu poskytla pracovnice Milada Fohlerová materiály, týkající se dýmkařství, řezbářství, bednářství i sbírkové předměty podle návrhů K. Langer a paní **Tiché** byla poskytnuty kostelní pokrývky z evangelického prostředí ze sbírek muzea ve Vsetíně a ve Valašském Meziříčí. Archeolog Ladislav Štěpánek poskytoval odbornou pomoc **Mgr. Drechslerovi** z Muzea Komenského v Přerově a **Mgr. Menouškové** ze Slováckého muzea v Uherském Hradišti nebo **PhDr. Musílovi** a **PhDr. Dvořákovi** z Archeologického ústavu v Brně.

Rovněž byla pracovníky přírodovědného oddělení poskytnuta řada konzultací se zaměřením na rozšíření teplomilných rostlin **Mgr. Špačkové** z Muzea Novojičínka, dále pak **Mgr. Popelářové** ze SCHKO Beskydy nebo **RNDr. Prymusové** z Muzea Ostravska v Ostravě.

Dlouhodobá péče byla také poskytována odchyceným nebo nalezeným drobným savcům (ježci, netopýři a 4 mláďata krahujce, kteří přezimovali ve sklepních prostorách zámku Kinských ve Valašském Meziříčí).

4. METODICKÁ A EDUKAČNÍ ČINNOST

4. 1. Pomoc studentům středních a vysokých škol

Odborní pracovníci muzea také poskytovali studentům středních i vysokých škol metodickou pomoc nebo konzultace při výběru a zpracovávání prací v rámci středoškolské odborné soutěže (SOČ), ročníkových, diplomových nebo doktorských prací. Celkem odbornými pracovníky poskytnuta řada konzultací 25 studentům středních a

vysokých škol a *10 studentům* byla poskytnuta metodická pomoc při vyhledávání odborných materiálů.

Pro realizaci několika odborných úkolů muzea se podařilo také získat *2 spolupracovníky* z řad středoškolských a vysokoškolských studentů v rámci studentské praxe. Celkem bylo během uplynulého roku poskytnuto *17 konzultací* studentům středních a vysokých škol.

Pod odborným vedením našeho entomologa Mgr. Lukáše Spitzera získala v loňském roce studentka **Justina Valachářová** 2. místo v krajském kole středoškolské odborné činnosti, a to již podruhé za sebou. Dále byla poskytována pomoc při výběru témat, formou konzultací a potřebného poskytnutím odborného materiálu, studentům vysokých škol při zpracovávání diplomových prací z biologie, a to studentce **Simoně Čolasové** z Univerzity Palackého v Olomouci a dále pak **Filipu Tylalíkovi**, **Janu Vránovi**, **Martinu Janíčkoví** a **Zdeňce Maňákové** z Ostravské univerzity v Ostravě.

4. 2. Spolupráce se školami

Speciální programy pro školy

V loňském roce pokračovala také velmi dobrá spolupráce muzea a vsetínských hvězdárny se všemi typy školských zařízení v regionu. Pracovníci muzea se podíleli na přípravě a realizaci celé řady vzdělávacích pořadů, programů a volnočasových aktivit pro školní mládež. Ze široké škály spolupráce muzea se školami uvádíme přehled jenom těch stěžejních akcí a aktivit.

- Pracovnice muzea Mgr. Hana Jabůrková se zúčastnila v soutěžní komisi na Základní škole Vsetín - Sychrov nazvané „**Vyznám se v historii**“ a naše výtvarnice Božena Spáčilová na této škole pracovala v porotě školního kola výtvarné soutěže nazvané „**Můj Vsetín**“.
- Pro studenty gymnázia ve Valašském Meziříčí připravila Jiřina Fabiánová *3 tematické pořady* zaměřené na **Životě ve Valašském Meziříčí na konci 19. století** a dále se uskutečnily také *2 muzejní semináře* pro kroužek mladých historiků na tomto umnáziu.
- Pro 41 žáků základních škol ve Valašském Meziříčí byl připraven MgA. Jitou Skočkovou a Mgr. Miladou Fohlerovou lektorský program k velmi úspěšné výstavě „**Od kolébky po rakev**“ a dvakrát se uskutečnila přednáška, spojená s výstavou „**Oživé muzeum**“.
- Ve vsetínském muzeu se uskutečnily také obě kola **Dějepisné olympiády**, přičemž okresního kola se zúčastnilo celkem *40 studentů* a do krajského kola pak následně postoupilo *16 studentů*. Doplnkový muzejní program připravila a patronát nad soutěží převzala Hana Jabůrková.
- Dále se uskutečnila pod vedením Mgr. Jany Tkačíkové pro základní školy ve Valašském Meziříčí botanická soutěž „**Zelená krása mechorostů**“, které se zúčastnilo *58 žáků* a *6 pedagogů*.
- Pro studenty středních škol ve Valašském Meziříčí byl odbornými pracovníky muzea Janou Tkačíkovou a Lukášem Spitzerem připraven projekt, připravený ve spolupráci s Krajským úřadem Zlínského kraje pod názvem „**Park jako přírodě blízký biotop**“, kterého se formou exkurzí po zámeckém parku zúčastnilo během uplynulého roku celkem *370 studentů* a *30 pedagogů*. Na gymnázium se rovněž uskutečnila přednáška „**Léčivé rostliny**“, kterou si vyslechlo *45 studentů* a *2 pedagogové*.
- Pro Základní školu Sedmikráska ve Valašském Meziříčí a Základní školu v Hranicích na Moravě připravili pracovníci muzea rovněž dvě přednášky „**O muzejní činnosti přírodovědců a o přírodě Valaška**“, kterých se zúčastnilo *50 žáků*.

- Ve spolupráci s **Masarykovým gymnáziem** ve Vsetíně, se odborné pracovnice našeho muzea Olga Mehešová, Hana Jabůrková a Božena Spáčilová, podílely na přípravě a samotné realizaci výstavy, pořádané k **80. výročí vzniku** této významné vsetínské střední školy.
- U příležitosti výročí „**35 let SCHKO Beskydy**“ byl uspořádán pro základní školy ve Valašském Meziříčí den otevřených dveří s řadou soutěží, kterého se zúčastnilo 100 dětí, 20 pedagogů a 30 návštěvníků z řad veřejnosti.
- Odborní pracovníci vsetínské hvězdárny se také podíleli na přípravě Okresního kola **Astronomické olympiády** na Základní škole Vsetín - Sychrov ve Vsetíně, které se konalo v prosinci loňského roku, a zúčastnila se jej i zástupkyně **České astronomické společnosti** v Praze Mgr. Lenka Soumarová, kterou znalosti žáků velmi příjemně překvapily.
- S mateřskými, základními i středními školami v rámci našeho regionu velmi úzce spolupracovali také pracovníci vsetínské hvězdárny, kteří pro děti a mládež připravili širokou škálu vzdělávacích programů a odborných přednášek a volnočasových aktivit v zájmových kroužcích a astronomických soutěžích.

5. **KULTURNĚVÝCHOVNÁ ČINNOST**

5. 1. **Expozice**

Vsetín - **Pod jménem Valachů, Umění a umělecká řemesla, Pamětní síň bratří Hlaviců, Vsetín v lidové výrobě, kroji a obyčejích.**

Valašské Meziříčí - **Valašské Meziříčí v zrcadle dějin, Sklo a gobelíny, Nástropní obrazy a nábytek ze zámku v Lešné u Valašského Meziříčí, Kavárnička Antonína Duřpeka a Konšelský nábytek.**

Lapidárium a kostel Nejsvětější Trojice - **expozice kamenných a dřevěných plastik** (červenec - srpen)

Celková návštěvnost expozic

Vsetín	1 432 návštěvníků
Valašské Meziříčí	3 282 návštěvníků
Lapidárium Trojice	466 návštěvníků
Celkem	5 180 návštěvníků

5. 2. **Výstavy**

Hmyz v obrazech a ilustracích (do 9. 2.), nádherné kresby hmyzu od předních entomologů J. Kobyláka, Z. Doležala a K. Duchka. Výstavu, která přecházela z předchozího roku si prohlédlo celkem **534 návštěvníků**.

Romské obrození - Roma Rising (14. 2. - 30. 3.), výstavu, zaměřenou proti přetrvávajícím předsudkům vůči romskému etniku připravili pracovníci muzea ve spolupráci s koordinátory projektu *Roma Rising* v Praze a Muzeem romské kultury v Brně si prohlédlo celkem **303 návštěvníků**.

Nositelé lidových tradic (13. 4. - 15. 6.), pro veřejnost velmi atraktivní výstavu, prezentující lidové tradice na Valašsku, navštívilo celkem **1 003 návštěvníků** a její vernisáže se zúčastnilo 104 návštěvníků a hostů.

Doteky Orientu (26. 6. - 7. 9.), výstavu užitého umění ze sbírek muzeí Zlínského kraje navštívilo celkem **1 210 osob** a vernisáže se zúčastnilo 42 návštěvníků a hostů.

Po stopách tabákového dýmu (3. 10. - 7. 12.), výstavu, připravenou ve spolupráci s třebíčským muzeem shlédlo celkem **1 198 návštěvníků**, z toho se vernisáže v rámci *Zámeckého adventního kouzlení* se zúčastnilo 600 návštěvníků.

Interfotoklub (14. 12. - 31. 12.), výstavu, pořádaná ve spolupráci s MěÚ Vsetín shlédlo do konce roku celkem **660 návštěvníků** a vernisáže se zúčastnilo 128 návštěvníků.

Zámecká galerie Vsetín

Lidové Valašsko (1.1. - 24. 2.), pokračování velmi kvalitně připravené výstavy regionálního výtvarného umění, kterou si prohlédlo od začátku roku **365 návštěvníků**.

Miloš Hlavica - malující herec (6. 3 - 11. 5.) výstavu tohoto všestranného umělce shlédlo celkem **358 návštěvníků**.

Vladimír Pukl (17. 5. - 9. 7.) výstavu, uspořádanou u příležitosti vydání 20. čísla časopisu VALAŠSKA - *vlastivědné revue*, prezentující průřez tvorbou významného malíře první poloviny 20. Století, navštívilo celkem **1 012 návštěvníků** a vernisáže se účastnilo 434 návštěvníků a hostů.

Antonín Kaderka - Jak šel čas I (27. 7. - 28. 9.) výstavu u příležitosti životního jubilea vsetínského výtvarníka a pedagoga si prohlédlo celkem **1 066 návštěvníků** a vernisáže, uspořádané autorem výstavy se zúčastnilo 103 návštěvníků a hostů.

80. výročí založení Masarykova gymnázia Vsetín (10. 10. - 23. 11.) výstavu děl studentů a pedagogů vsetínského gymnázia si prohlédlo celkem **445 návštěvníků** a vernisáže se zúčastnilo 127 návštěvníků a hostů.

Výběr (7.12. - 31. 12.) výstavu, připravenou ve spolupráci s Asociací profesionálních fotografů ČR, se do konce loňského prohlédlo celkem **437 návštěvníků**, z toho na vernisáži jich bylo přítomno 300.

Galerie Gratis Vsetín

Za dlouhých zimních večerů (1.1. - 6. 3.) výstavu ručních prací z muzejních sbírek shlédlo od začátku roku **749 návštěvníků**.

Historie a současnost astronomie v regionech (7.3. - 11. 5.) výstavu z činnosti regionálních hvězdáren a astronomických kroužků Moravy a Slovenska shlédlo celkem **516 návštěvníků**.

Můj Vsetín (21.10. - 26. 11.) výstavu sestavenou ze školních soutěžních literárních příspěvků a historických fotografií města Vsetína a jeho postupně mizející míst si se zájmem prohlédlo celkem **541 návštěvníků** a vernisáže se zúčastnilo 223 hostů.

Valašské vánoce (23. 10. - 25. 11.) výstavu o zvycích a tradicích valašských vánoč, která byla součástí „Zámeckého adventního kouzlení“ v muzeu si prohlédlo do konce loňského roku celkem **679 návštěvníků** a vernisáže se zúčastnilo celkem 600 návštěvníků v rámci *Zámeckého adventního kouzlení*.

Zámecká věž Vsetín

Geologie Valašska (1. 3. - 31. 12.) výstavu minerálů a hornin z našeho regionu si prohlédlo v uplynulém roce celkem **6 047 návštěvníků** zámecké věže.

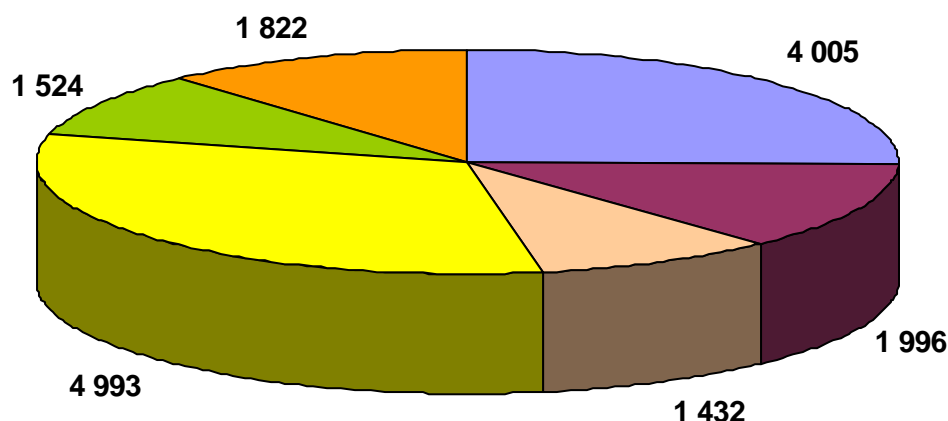
Vsetín a Vsetínané muzejním objektivem (17. 5. - 2. 11.) výstavu fotografií o Vsetíně a životě spolků a organizací v něm z počátku minulého století shlédlo **4 249 návštěvníků** a vernisáže v rámci „Muzejního ponocování“ se zúčastnilo 434 návštěvníků a hostů.

Zámecká věž vsetínského zámku byla pro veřejnost otevřena po celý rok a navštívilo ji celkem **6 076 návštěvníků** a některých zahraničních hostů.

Zámecké atrium Vsetín

„Bonsaje a miniaturní krajiny Miroslava Franka“ (14. 9. - 23. 10.) výstava, uspořádaná ve spolupráci s ředitelem arboreta v Novém Dvoře, věnovaná miniaturním krajinám prohlédlo, v rámci dokončení rekonstrukce atria celkem **1 668 návštěvníků** a slavnostní vernisáže se zúčastnilo **115 návštěvníků** a hostů, včetně představitelů Zlínského kraje.

Graf návštěvnosti vsetínského zámku v kalendářním roce 2008

■ výstavní sál ■ zámecká galerie ■ stálá expozice ■ zámecká věž ■ atrium ■ galerie Gratis

Výstavní sály v I. patře zámku Kinských ve Valašském Meziříčí

Pásli ovce Valaši (1. 1. - 27. 1.) výstava fotografií zachycující jedinečnost valašské krajiny, patřila k velmi zdařilým akcím a byla doplněna doprovodným programem pro děti a navštívilo ji od počátku roku 2008 celkem **235 návštěvníků**.

Člověk a krajina (7. 2. - 9. 3.) výstavu fotografií, realizovanou ve spolupráci s Okresní organizací ČSOP ve Valašském Meziříčí a doplněnou řadou seminářů, projektů a dalších doprovodných programů si prohlédlo **373 návštěvníků**, z toho netradičně pojetou vernisáž shlédlo 145 návštěvníků a hostů, včetně představitelů města.

Když jsem chodil do školy (20. 3. - 25. 5.) tato velmi atraktivní výstava, připomínající školní léta z poloviny minulého století, patřila mezi velmi úspěšné akce uplynulého roku a všem dobře známé exponáty si prohlédlo celkem **1 185 návštěvníků**. Vernisáže výstavy se pak účastnilo 87 návštěvníků a hostů.

Od kolébky po rakev (5. 6. - 31. 8.) výstavu z našich muzejních etnografických sbírek, která patřila k nejnavštěvovanějším, si během uplynulého roku prohlédlo **1 812 návštěvníků**, vernisáže se zúčastnilo 44 návštěvníků a hostů.

Zelená krása mechorostů (11. 9. - 16. 11.) netradičně pojetou bryologickou výstavu, pořádanou ve spolupráci s Moravským zemským muzeem v Brně shlédlo celkem **1 005 návštěvníků**, vernisáž proběhla také za účasti autorky výstavy a přítomnosti 34 hostů.

Moravská gobelínová manufaktura - umění a řemeslo (27. 11. - 1. 2.) výstavu věnovanou 100. výročí ustavení školy při Moravské gobelínové manufaktuře ve Valašském Meziříčí navštívilo v závěru uplynulého roku celkem **216 návštěvníků**, z toho vernisáž, kterou uvedl ředitel gobelínky, se účastnilo 57 návštěvníků a hostů.

Komorní sál v přízemí zámku Kinských ve Valašském Meziříčí

Architekt Vladimír Kalivoda st. (1. 1. - 27. 1.) výstava, přecházející z předchozího roku, shrnuje významné práce meziříčského rodáka, architekta Vladimíra Kalivody a navštívilo ji celkem **295 návštěvníků**.

Houby v lidovém léčitelství a medicíně (28. 1. - 27. 4.) výstavu o léčebných účincích hub shlédlo celkem **437 návštěvníků** a vernisáž 52 návštěvníků.

Valašská krajina (1. 5. - 8. 6.) tuto zajímavou výstavu, kterou připravila pracovnice přírodovědného oddělení Mgr. Jitka Wolfová ve spolupráci s CHKO Beskydy, navštívilo celkem **567 návštěvníků**.

Pohlednice, blahopřání a pozdravy z dávné minulosti, aneb **když ještě nebyly sms** (12. 6. - 3. 8.) jedinečnou výstavu pohlednic a různé korespondence z konce 19. A začátku 20. století si prohlédlo celkem **1 123 návštěvníků**.

Levitace – J. Petřeková - šperk (7. 6. - 5. 8.) výstava realizovaná v rámci cyklu „Mladí regionu“ talentované mladé zdravotně postižené výtvarnice si prohlédlo celkem **838 návštěvníků** a vernisáže se zúčastnilo 87 hostů.

Příroda starých sadů a krajových odrůd (25. 9. - 16. 11.) jedinečnou výstavu sadářství a ovocnářství na Valašku navštívilo **760 návštěvníků** a vernisáž pak 56.

Rok na Valašsku (20. 11. - 31. 12.) tuto nádhernou výstavu keramických figurek výtvarnice Anny Červinkové - Bénové, shlédlo v loňském roce celkem **428 návštěvníků**, z toho se vernisáže zúčastnilo 54 hostů.

Videosál a balkón v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí

Valašská krajina (3. 5. - 27. 5.), tuto výstavu, propagující kouzlo a krásu valašské krajiny shlédlo celkem 406 návštěvníků.

Výstava hub (24. 10. - 26. 10.) výstava, připravená s nasbíraných hub pracovníky muzea proběhla bez vernisáže a navštívilo ji během 3 dnů celkem 169 návštěvníků: Součástí výstavy, kterou veřejnost velmi kladně hodnotila, byla také mykologické poradna.

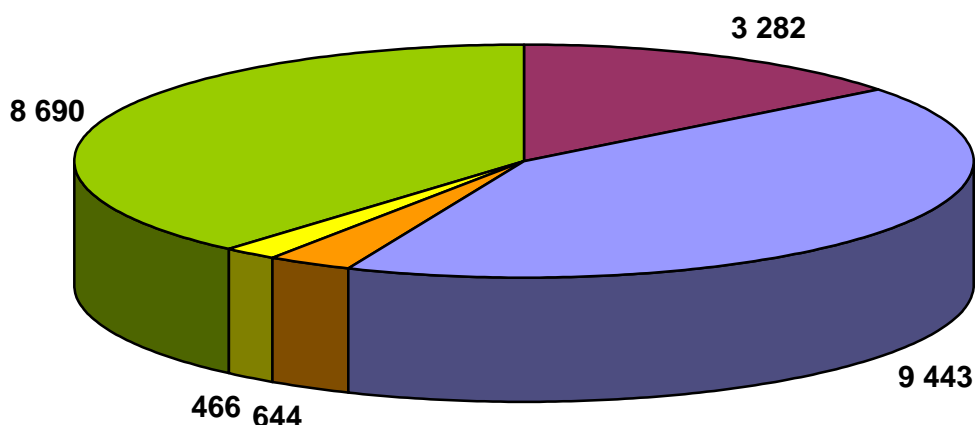
Vernisáže výstav - ve Vsetíně se **13 vernisáží** zúčastnilo celkem **2 637 návštěvníků**

- ve Valašském Meziříčí bylo **9 vernisáží** s účastí **616 návštěvníků**

Celková návštěvnost výstav

Vsetín	15 772 návštěvníků
Valašské Meziříčí	9 443 návštěvníků
Celkem	25 215 návštěvníků

Graf návštěvnosti akcí pořádaných v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí

■ stálé expozice ■ výstavy ■ vernisáže ■ kostel Trojice ■ park Lešná

5. 3. Přednášky, besedy a odborné výklady

Pro *Klub důchodců ve Vsetíně* připravily pracovnice muzea Mgr. Hana Jabůrková a Mgr. Milada Fohlerová promítání archivních filmů s besedou, po které následovala prohlídka muzea. Stejně tak byla pro tuto skupinu návštěvníků připravena na zámku Vsetín komentovaná prohlídka s odborným výkladem k výstavě Vladimíra Pukla.

Ve spolupráci s DIAKONIÍ ve Vsetíně byla pro zahraniční delegaci, která navštívila Vsetín, připravena prohlídka vsetínského zámku, doplněná odborným výkladem a komponovaným programem, připraveným Hanou Jabůrkovou za spolupráce s klienty DIAKONIE ve Vsetíně.

Mgr. Jiřina Fabiánová uspořádala v Městské knihovně v Rožnově p/Rad. zajímavou přednášku o českých tištěných biblích, s ukázkou některých unikátních exponátů. Rovněž byla touto pracovnící připravena zajímavá přednáška pro studenty *Střední školy cestovního ruchu* o muzejních pokladech, doplněná názornými ukázkami. Odborní pracovníci připravili v prostorách zámku Kinských historicky zajímavou přednášku Ing. Vaněčka nazvanou *“Boj o hranici”* o událostech v roce 1938, který byl přímým účastníkem těchto událostí.

Cyklus přednášek pro veřejnost

- v rámci přírodovědného cyklu přednášek *„Za poznáním přírody u nás a ve světě“* se uskutečnilo ve Valašském Meziříčí celkem 13 přednášek, kterých se zúčastnilo 480 posluchačů.

- „Třetihorní ryby u Kelče“ - přednáška, které se zúčastnilo 38 návštěvníků
- „Okolo Kapverdských ostrovů“ - přednášky se zúčastnilo 35 návštěvníků
- „Léčivé rostliny na Valašsku“ - přednášky se zúčastnilo 51 návštěvníků
- „Na ptačím kontinentu - Brazílie“ - přednášky se zúčastnilo 49 návštěvníků
- „Za zvířaty do jižní Afriky“ - přednášky se zúčastnilo 48 návštěvníků
- „Houby v lidovém léčitelství“ - přednášky se zúčastnilo 18 návštěvníků
- „Květena Kavkazu a Zakavkazka“ - přednášky se zúčastnilo 31 návštěvníků
- „Chráněná krajinná oblast Beskydy“ - přednášky se zúčastnilo 21 návštěvníků
- „Městský park“ - přednášky se zúčastnilo 11 návštěvníků
- „Patagonie 2007 a 2008“ - přednášky se zúčastnilo 42 návštěvníků.
- „Příroda Kamčatky“ - přednášky se zúčastnilo 50 návštěvníků
- „Madagaskar - gigantická archa Noemova“ - přednášky se zúčastnilo 51 návštěvníků
- „Mongolsko – země modrého nebe“ - přednášky se zúčastnilo 35 návštěvníků

Ve vsetínském zámku se vedle výše uvedených akcí uskutečnily ještě další 3 přírodovědné přednášky a to.

- „Motýli a brouci ve Vsetíně dříve a nyní“ - přednáška s účastí 5 návštěvníků
- „Rostliny ve Vsetíně dříve a nyní“ - přednášky se zúčastnilo 11 návštěvníků
- „Obratlovci ve Vsetíně dříve a nyní“ - přednášky se zúčastnilo 15 návštěvníků.

Celkem se všech přednášek během roku zúčastnilo ve Vsetíně 279 posluchačů.

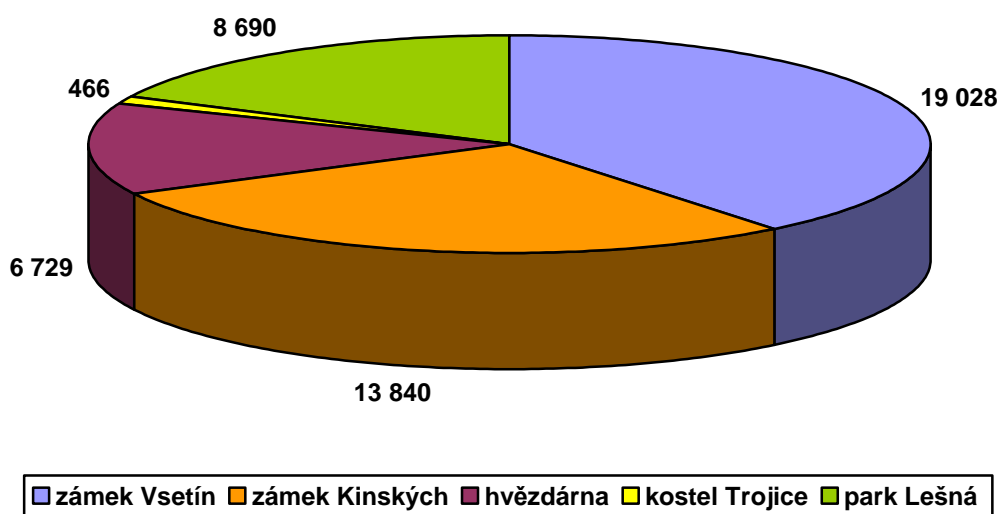
5. 4. Jiné programy a kulturní akce

Jiné kulturní pořady pořádané v muzeu

- *Boj o hranici* (21. 2.) komponovaný večer se uskutečnil v zámku ve Valašském Meziříčí a zúčastnilo se jej celkem 72 návštěvníků.
- *Chaverut - Přátelství* (9. 3.) beseda o holocaustu, uspořádaná v zámku Kinských ve spolupráci s MěÚ ve Valašském Meziříčí, kterou si vyslechlo 69 návštěvníků.
- *Koncert ŽPS Hedvika* (27. 3.) tohoto koncertu, uspořádaného v rámci akce „Jarní setkání v muzeu“ se zúčastnilo celkem 58 posluchačů.

- **Vítání jara** (16. 3.) pro širokou veřejnost byl připraven v zámku Kinských zajímavý komponovaný program, kterého se zúčastnilo *340 návštěvníků*.
- **Mezinárodní den památek a historických sídel** (18. 4.) pro 38 návštěvníků ve Valašském Meziříčí a *109 návštěvníků* na Vsetíně byl po celý den umožněn vstup do výstavních prostor muzea zdarma.
- **Mezinárodní den muzeí** (18. 5.) v tento den byly široké veřejnosti volně zpřístupněny prostory obou zámků. Vsetínský zámek si prohlédlo *32 návštěvníků* a zámek ve Valašském Meziříčí pak *85 návštěvníků*.
- **Svatojánský večer v muzeu a na hvězdárně** (23. 6.) velmi úspěšná akce, připravená pracovníky muzea i hvězdárny se uskutečnila v areálu vsetínské hvězdárny a to za účasti *192 dospělých a dětí*. Pracovníky hvězdárny byl pro veřejnost připraven astronomický program, doplněný pozorováním noční hvězdné oblohy.
- **Koncert ženského pěveckého sboru „HEDVIKA“** (28. 6.) se uskutečnil u příležitosti otevření kostela „Nejsvětější Trojice“ ve Valašském Meziříčí a zúčastnilo se jej *48 návštěvníků*.
- **Dny evropského kulturního dědictví** (13. a 14. 9.) akce, při níž si veřejnost mohla zdarma prohlédnout volně přístupné prostory obou zámků a vsetínské hvězdárny se zúčastnilo ve Vsetíně *232 návštěvníků* a ve Valašském Meziříčí *58 návštěvníků*.
- **Mikuláš v muzeu** (2. 12.) akce pro děti, uspořádaná vsetínskou firmou AUSTIN DETONATOR v prostorách zámku se zábavným programem, na kterou se přišlo podívat celkem *380 dětí a rodičů*.
- **Zámecké adventní kouzlení** (9. 12.), mimořádně zdařilá akce, s ukázkou lidových rukodělných řemesel, výrobou vánočních ozdob pro děti a bohatým kulturním programem se uskutečnila ve všech prostorách vsetínského zámku a zúčastnilo se jí okolo *600 návštěvníků*.
- **Vánoční koncert** (21.12), tato již počtvrté upořádaná „České mše vánoční“ od Jana J. Ryby, se ve spolupráci muzea se pěveckými sbory z Valašského Meziříčí, studenty a pedagogy z konzervatoře v Kroměříži, ZUŠ ve Valašském Meziříčí a za účasti operních sólistů, uskutečnila v prostorách kostela Nejsvětější Trojice ve Valašském Meziříčí. Dvou, po sobě následujících koncertů, se zúčastnilo celkem *310 návštěvníků*.

Celkový přehled návštěvnosti jednotlivých zařízení Muzea regionu Valašsko kalendářním roce 2008

5. 5. Spolupráce s ostatními muzei a institucemi

Výstavy MRV Vsetín v jiných muzeích a organizacích

Informačnímu centru „**Zvonice**“ na Soláni ve Velkých Karlovicích byla nainstalována pracovníci muzea stálá expozice obrazů, která byla pro veřejnost přístupná do konce loňského roku. Také v **Galerii kulturního zařízení** ve Valašském Meziříčí umístěny batikované obrazy výtvarnice vsetínského muzea Boženy Spáčilové. Ve spolupráci s akademickou sochařkou Marcelou Vajceovou - Hofmanovou byla našim muzeem zapůjčena řada obrazů pro „**Ateliér u Hofmanů**“ na Soláni na připravovanou výstavu o významném regionálním malíři Karlu Hofmanovi.

V rámci spolupráce s **Vlastivedným muzeem v Povážské Bystrici** se pak odborné pracovnice Mgr. Hana Jabůrková, Mgr. Olga Mehešová a MgA. Jitka Skočková, aktivně podílely jednak na výběru exponátů, jejich expedici na Slovensko a také na společné s pracovníky povážsko-bystrického muzea na instalaci výstavy ohýbaného nábytku a gobelínů z našich sbírek. Tato zajímavá výstava se uskutečnila v prostorách zámku v Jasenici u Povážské Bystrice pod názvem „**Souhra technologie a designu**“. Slavnostní vernisáže se koncem loňského roku se osobně účastnil i ředitel muzea Mgr. Jiří Haas.

V uplynulém roce vzbudila značný zájem veřejnosti zajímavá výstava nazvaná „**Po stopách tabákového dýmu**“, kterou pracovníci našeho muzea připravili ve spolupráci s Muzeem Vysočiny v Třebíči. V prostorách vsetínského zámku a nejúspěšnější v roce 2008 se stala, spolu s otevřením nově upraveného zámeckého atria, velmi atraktivní výstava „**Bonsaje a miniaturní krajiny Miroslava Franka**“, kterou si prohlédlo celkem 1 524 návštěvníků.

Ve spolupráci našeho s vedením Moravské gobelínové manufaktury ve Valašském Meziříčí a prostějovským muzeem se proto v Prostějově u příležitosti 100. výročí gobelíny uskutečnila výstava „**Gobelínů a koberců**“.

Spolupráce s mládežnickými organizacemi

- Pro **Kroužek mladých přírodovědců** při SVČ Domeček připravili pracovníci přírodovědného oddělení řadu odborných přednášek a, podíleli se také na vlastní přípravě i organizaci **Biologické olympiády** v kategorii C a D.
- Odborní pracovníci muzea ve Valašském Meziříčí v uplynulém roce připravili pro děti zábavné odpoledne a soutěže v rámci „**Zpívání jarmarečních písní veselých i truchlivých**“, „**Mikuláše v muzeu**“ a „**Jarní odpoledne**“.
- Při muzeu ve Valašském Meziříčí během roku aktivně působil také **Ornitologický klub**, který ve spolupráci s odbornými pracovníky přírodovědného oddělení muzea, především RNDr. Karlem Pavelkou a Tomášem Kašparem zorganizoval řadu zajímavých akcí přímo v terénu.

Účast pracovníků muzea v odborných komisích

- V uplynulém roce se podařilo navázat spolupráci s Doc. PhDr. M. Mžkovou, CSc., I. náměstkyní ředitele **Národního památkového ústavu v Praze** a získat její podporu pro připravovanou rekonstrukci zámku v Lešné u Valašského Meziříčí. V závěru uplynulého roku byla navázána také spolupráce s **Agenturou pro ekonomický rozvoj** ve Vsetíně.
- Odborná pracovnice Hana Jabůrková spolu s RNDr. Karlem Pavelkou se zúčastnili práce v **Komisi pro nákup sbírek** v Muzeu Beskyd ve Frýdku - Místku a to celkem 2krát,
- Tatáž pracovnice muzea se zúčastnila také činnosti v **Komisi regionálních historiků** Moravy a Slezska rovněž celkem 2krát.

- Postupně se rozvíjela také spolupráce s *Muzeem Beskyd ve Frýdku Místku* při zabezpečování různých přírodovědných akcí a soutěží. Vedoucí oddělení RNDr. Karel Pavelka byl rovněž jmenován do komise pro nákup sbírek do tohoto muzea.

5. 6. Spolupráce se zahraničními institucemi

Pracovnice muzea Mgr. Olga Mehešová se podílela na zajištění povolení vývozu obrazů Karla Hofmana a Ondřeje Vajceho z našich sbírek přes Ministerstvo kultury ČR pro výstavu nazvanou *„Italské inspirace pro dvě generace - Bagno di Romagna, Palazzo del Capitano“*, pořádanou v rámci cyklu výstav *„Pittori in Apennino I“*.

Na základě společného setkání ředitelů krajských kulturních zařízení Zlínského kraje se svými kolegy s Trenčínského kraje na Slovensku jsme během uplynulého roku dále začali prohlubovat vzájemnou spolupráci s naším novým partnerem, kterým se stalo *Vlastivedné múzeum v Povážské Bystrici*. V rámci této spolupráce navštívilo *20 pracovníků* našeho muzea své kolegy v Povážské Bystrici, s cílem vyměnit si společně poznatky a zkušenosti z muzejní práce a navázat užší kontakty mezi jednotlivými odděleními obou institucí. Na oplátku zase následující měsíc pracovníci Vlastivedného múzea v Povážské Bystrici navštívili všechna naše zařízení.

V rámci takto nově navázané úzké spolupráce se pak naše odborné pracovnice aktivně podílely na výběru exponátů, expedici na Slovensko i na společné instalaci výstavy ohýbaného nábytku a gobelínů ze sbírek našeho muzea, která se uskutečnila v prostorách zámečku v Jasenici, a to pod názvem *„Souhra technologie a designu“* od prosince 2008 do března 2009.

V uplynulém roce jsme pokračovali ve velmi dobré spolupráci s *Ľubovňanským múzeem ve Staré Ľubovni* na Slovensku výměnou cenných poznatků a zkušeností z muzejní činnosti obou zařízení při přátelském setkání ve Staré Ľubovni.

Pracovníci vsetínské hvězdárny během uplynulého roku velmi úzce spolupracovali se svými kolegy z *Hvězdárny v Partizánském*.

6. ROZVOJOVÉ AKTIVITY

Vedení muzea si nechalo zpracovat projektantem Janem Šimuničem *Studii proveditelnosti* a to včetně Benefitu, pro připravovaný investiční záměr na obnovu a modernizaci zámku v Lešné u Valašského Meziříčí. Tento projekt, jehož financování mělo být z prostředků *Regionálního operačního programu NUTS II - Střední Morava* a to v celkové výši *50 milionů Kč* se spoluúčastí Zlínského kraje, se bohužel s ohledem na nesplněné eliminační kritéria, nepodařilo v uplynulém roce realizovat. Pro letošní rok je však vyvíjena značná aktivita pro přípravu nové žádosti na finanční prostředky z tohoto rozvojového operačního programu a nastavení daných parametrů projektu tak, aby byl realizovatelný. Zpracovaná projektová dokumentace projektantem je již hotova a jsou připravena ke schválení také všechna potřebná vyjádření dotčených orgánů pro vydání stavebního povolení na tuto akci.

Ve spolupráci se Zahradnickou fakultou v Lednici, která je pobočkou Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně, byla zahájena Doc. Ing. Pavlem Šimkem, PhD., v samém záměru uplynulého roku příprava na novém projektu *„Pěstební práce v arboretu v Lešné u Valašského Meziříčí“*, který by měl být realizován v roce 2010. Rovněž se předpokládá doplnění areálu zámeckého parku vhodným mobiliářem (parkové lavičky, odpadkové koše a stojany na kola), který bude součástí celkové rekonstrukce tohoto parku v nejbližších letech.

Ve spolupráci s dalšími krajskými kulturními zařízeními byl také v závěru loňského roku zpracován projekt *„Mládí ve vědě a výzkumu“*, který je rovněž zaměřen na aktivity v zámeckém parku v Lešné u Valašského Meziříčí, ale zatím není známo, zda se podaří tento záměr realizovat.

Město Vsetín poskytlo v uplynulém roce, v rámci malých grantů, Muzeu regionu Valašsko ve Vsetíně příspěvek na akci *„Muzejní ponocování“* ve výši **10 000,- Kč** a na

„Večer letního slunovratu“ pak částku **8 000,- Kč**. Od sponzorů nebo firem se podařilo zajistit poskytnutí finančního příspěvku firmou **SIMU RT, s. r. o.** na vydání mimořádné přílohy časopisu „**Valašsko - vlastivědné revue**“ respektive jubilejního DVD, které bylo součástí tohoto časopisu celkovou částku ve výši **20 000,- Kč**.

V závěru loňského roku byla společně s odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje zpracována koncepce rozvoje jednotlivých kulturních zařízení s výhledem do roku 2013, na které se rovněž podílelo i naše muzeum.

Z větších investičních akcí, plánovaných v rámci koncepce dalšího rozvoje muzea do roku 2013, je v letošním roce připravovaná rekonstrukce havarijního stavu stávající elektrické kotelny ve Valašském Meziříčí a její přebudování na kotelnu plynovou. Zpracování tohoto rozsáhlého investičního záměru je plně v režii investičního oddělení Krajského úřadu Zlínského kraje.

Další, velmi významnou akcí, která by se měla realizovat již v roce 2011, je plánovaná půdní vestavba vsetínského zámku, která by měla sloužit jako depozitární prostory a její realizace je v celkovém předpokládaném objemu 28 milionů Kč.

II. PROVOZNÍ ČÁST

7. ŘÍDÍCÍ A KONTROLNÍ ČINNOST

7. 1. Komise a poradní orgány ředitele

□□□□ Při Muzeu regionu Valašsko ve Vsetíně působí také **Poradní sbor pro nákup sbírkových předmětů**, složený jednak odborných pracovníků našeho muzea a z pracovníků jiných muzeí. V loňském roce se tento sbor sešel celkem dvakrát a to při nákupu sbírkových předmětů. Vedle odborných pracovníků muzea v poradním sboru aktivně působili i někteří další kolegové z moravských muzeí.

Také **Redakční rada** našim muzeem vydávaného časopisu „**VALAŠSKO - vlastivědná revue**“ se v průběhu uplynulého roku sešla celkem dvakrát na společné přípravě vydání jubilejního **číslo 20** a **číslo 21** (2008/1 - 2). Především obsahové stránce přípravy zejména jubilejního 20. čísla, včetně zpracování elektronické podoby na DVD nosiči, byla ze strany redakční rady a především vedoucí redaktorky tohoto odborného časopisu Hany Jabůrkové, věnována mimořádná pozornost.

7. 2. Pracovní porady

Vedení muzea se pravidelně, vždy jednou měsíčně, scházelo na pracovních poradách, kde byla ředitelem provedena jednak kontrola plnění uložených úkolů a řešeny nově vzniklé problémy na jednotlivých pracovištích muzea. Z porad vedení byl vždy na závěr pořízen zápis s vymezením odpovědnosti za plnění jednotlivých úkolů.

Vedle porad muzea probíhaly také pracovní porady i na jednotlivých odděleních, které se konaly nepravidelně, zpravidla podle potřeby řešit problémy příslušného oddělení. Také z těchto porad jsou pořízeny zápisy.

V průběhu plynulého roku se na zámku ve Vsetíně uskutečnily dvě pracovní porady všech zaměstnanců muzea, na kterých ředitel podrobně seznámil pracovníky z výsledky rozborů hospodaření a činnosti organizace, stěžejními úkoly plánu činnosti organizace a vyslechl si připomínky a návrhy jednotlivých zaměstnanců. Na závěr roku se pro pracovníky muzea ve Vsetíně uskutečnila ještě jedna pracovní rada na vsetínském hvězdárně. Ředitel se pravidelně také zúčastňoval všech krajských pracovních porad, svolávaných vedením odboru kultury a památkové péče nebo radním pro kulturu a cestovní ruch Zlínského kraje. Velmi dobrá spolupráce byla také mezi jednotlivými řediteli krajských kulturních zařízení při zabezpečování společně připravovaných akcí.

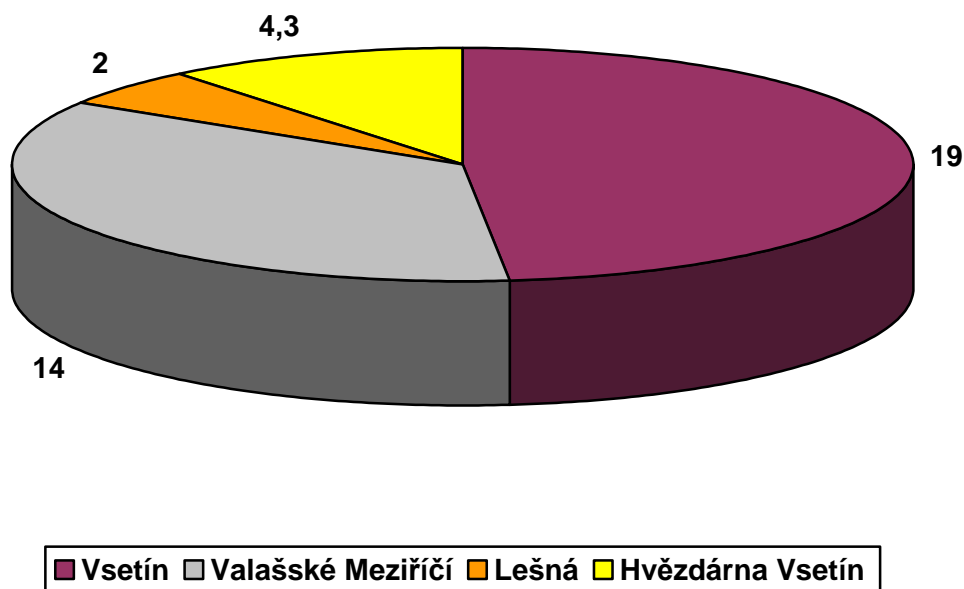
7. 3. Kontrolní činnost a personalistika

Také kontrolní činnosti byla v uplynulém roce ze strany vedení muzea věnována zvýšená pozornost, a to včetně dohledu nad postupem prováděných prací při opravě atria vsetínského zámku, kde byl celkový rozsah prováděných prací poměrně náročný (restaurování ostění, oprava na nátěr venkovních omítek, štukatérské práce, položení dlažby a instalace plastiky a vodního prvku) Pravidelně byla také zabezpečována kontrolní činnosti na stavebních úpravách hospodářské budovy č. 94 v Lešné u Valašského Meziříčí. V tomto případě šlo o kompletní rekonstrukci celého objektu pro účely pracovníků zámeckého parku. Ředitel se osobně zajímal o celkový průběh prováděné rekonstrukce ve Vsetíně i v Lešné u Valašského Meziříčí a osobně se podílel také na všech výběrových řízeních, spojených s těmito opravami (včetně technického dozoru investora) a zúčastnil se řady kontrolních dnů, společně se zástupci Krajského úřadu Zlínského kraje.

Mimořádná pozornost byla rovněž věnována přípravě klíčového projektu obnovy a modernizace lešenského zámku z prostředků Regionálního operačního programu, především při zpracovávání podkladových materiálů ze strany vedení muzea a také při zajišťování vhodných partnerů projektu, jednáních s představiteli obce Lešná a pracovníky Krajského úřadu Zlínského kraje.

Zvýšená pozornost ze strany vedení muzea byla věnována v první řadě energetickým úsporám a to na všech pracovištích muzea, dále pak kontrole hospodaření s finančními prostředky, efektivnímu hospodaření s těmito prostředky, dodržování bezpečnosti při práci a využívání pracovní doby. Pravidelně byly provedeny namátkové kontroly na všech pracovištích muzea a na hvězdárně. Zjištěné nedostatky řešil ředitel přímo na místě nebo na pracovních poradách vedení muzea.

Rozložení stálých pracovníků Muzea regionu Valašsko na jednotlivá zařízení

Na pracovišti ve Valašském Meziříčí si velmi dobře vedla mladá výtvarnice *Jitka Skočková*, zastupující v současné době historičku umění *Kamilu Valouškovou* (na mateřské dovolené), která se aktivně podílela a na práci s dětmi. V Lešné u Valašského Meziříčí odešla ve druhé polovině roku rovněž na mateřskou dovolenou zahradnice

Lenka Kotrlová a na její místo byl přijat nový pracovník *Radomír Mlčák*. Rovněž po dobu mateřské dovolené *Jany Tkačikové* byla přijata velmi schopná a aktivní odborná pracovnice botanička *Jitka Wolfová*, která během uplynulého roku, vedle náročné odborné práce, připravila také některé velmi zajímavé přírodovědné výstavy a muzejní akce pro mládež a dospělé.

V závěru roku odešel do invalidního důchodu stávající domovník *Miroslav Šimčík* a ještě do konce roku se uskutečnilo výběrové řízení na pracovní místo nového domovníka. Na základě tohoto výběrového řízení byl počátkem letošního roku přijat do pracovního poměru nový domovník na zámek ve Vsetíně *Josef Kadleček*.

Do starobního důchodu také odešel v polovině loňského roku také geolog *Miloslav Požár* a jím spravovaný sbírkový fond prozatím převzala *Jana Wolfová*. V polovině uplynulého roku rovněž odešla z funkce ekonomky *Ivana Rušarová* a na její místo byla, na základě výběrového řízení, přijata nová ekonomka muzea *Hana Kukulová*.

Další personální změny se uskutečnily na vsetínské hvězdárně, kde po odchodu *Ludmily Urbanové* nastoupil nový odborný pracovník *Miroslav Jedlička*.

8. PROVOZ, OPRAVY A ÚDRŽBA OBJEKTŮ

8. 1. Zámek Vsetín

V loňském roce se pokračovalo ve stavebních úpravách atria, a to odstraněním neprodyšného nátěru z původního kamenného ostění oken a kolem vstupních dveří, včetně velmi odborně provedených restaurátorských prací. Dále stavební firma uvnitř atria postavila trubkové lešení, opravila poškozená místa venkovní omítky, včetně natažení části nové sanační omítky. Opraveny a doplněny byly rovněž i jednotlivé štukové prvky fasády a následoval barevný nátěr v odstínu, stanoveném pracovníky památkové péče. V atriu byl také umístěn vodní prvek s restaurovanou bronzovou plastikou a podél stěn nasypány bílé valouny jako drenážní prvek. Na závěr stavební firma položila kamennou dlažbu, včetně instalace pozemního osvětlení v jednotlivých rozích atria. Veškeré stavební úpravy, které byla realizovány v závěru roku 2007 a v první polovině roku 2008, si vyžádaly celkové náklady ve výši **1 840 tisíc Kč**. Vzhledem k některým sporným bodům při jednání s pracovníky památkové péče a následné problémy s penetrací kamenné dlažby, musel být termín dokončení stavebních úprav posunut až na závěr měsíce srpna. Počátkem září bylo atrium slavnostně otevřeno pro veřejnost atraktivní výstavou bonsajů a miniaturních krajin za účasti významných představitelů Zlínského kraje. Poměrně nákladná stavební úprava vsetínského zámeckého atria byla realizována v celkové hodnotě **2 735 tisíc Kč**.

Dokončena byla rovněž výměna původních kovových dveří za dřevěné v atriu zámku. Pravidelně se během roku prováděla i údržba zeleně v zámeckém parku, včetně sečení a mulčování trávy, vyhrabání listů na podzim a odklizení sněhu v zimním období.

Zámek Kinských ve Valašském Meziříčí

Počátkem uplynulého roku bylo provedeno vymalování výstavních prostor v návaznosti na předchozí opravu střechy, při níž došlo k zatečení dešťové vody do objektu zámku.

Před topnou sezonou byla provedena revize elektrické kotelny, která konstatovala, že jde o havarijní stav a její rekonstrukce je nevyhnutelná. V průběhu roku byla, a to na náklady města, provedena výměna nízkotlakého plynového potrubí za středotlaké, což umožní instalovat v zámku plynovou kotelnu.

Během roku byla také průběžně zabezpečována pracovníkem muzea běžná údržba a drobné opravy celého objektu, podařilo se upravit a rozšířit stávající prostory knihovny a v letošním roce budou probíhat další úpravy vnitřních prostor. V zimním období byl pravidelně prováděn úklid chodníku před zámkem.

V uplynulém roce se nepodařilo získat potřebné finanční prostředky na nezbytné opravy střešní šindelové krytiny dřevěného kostela Nejsvětější Trojice ve Valašském Meziříčí, a proto jsme v letošním roce o tyto finanční prostředky požádali znovu.

Zámecký park v Lešné u Valašského Meziříčí

Během uplynulého roku došlo v srpnu v zámeckém parku k rozsáhlé kalamitě. Vichřice značně poškodila části především starších dřevin a způsobila v celém areálu značné škody. Díky dlouhotrvajícímu teplému a suchému počasí se ve smrkové monokultuře přemnožil *lýkožrout smrkový*, který tento porost téměř celý zlikvidoval a nepomohly ani instalace lapačů s feromonem. Na základě provedené prohlídky a odborného posouzení pracovníce NPÚ v Kroměříži Ing. Křesadlové, bylo doporučeno, po odklizení polámaných stromů, provést ořezy stromů a dosadbu poškozených dřevin. Ve spolupráci se Zahradnickou fakultou v Lednici byla podána žádost na péstební úpravu zámeckého parku v roce 2010 a v letošním roce budou probíhat přípravné práce. V zámeckém parku chybí také dostatečný počet laviček a odpadkových košů, které patří k běžnému vybavení parků. Díky omezeným finančním prostředkům byla v uplynulém roce zabezpečována pouze nejnutnější údržba parkových ploch.

V polovině uplynulého roku byly zahájeny stavební práce na opravě hospodářské budovy č. p. 94 zpřístupněním (nové schodiště) a úpravou půdního prostoru pro pracovníky zámeckého parku (kancelář, WC, umývárna, kuchyňka a skladový prostor). Byl také vybudován nový i přístup do budovy z boční strany a upravena přízemní část objektu pro zahradní techniku a sklad chemických prostředků. Součástí stavebních úprav bylo také zabudování odpadní jímky a položení přívodního elektrického kabelu.

Lapidárium Nejsvětější Trojice ve Valašském Meziříčí

Pracovníci muzea zajišťovali během uplynulého roku běžnou údržbu celého areálu původního hřbitova. Pravidelně byly sečeny travnaté plochy a čištěn prostor okolo dřevěného kostela od listí a plevele. Průběžně byl také zajištěn úklid kostela a vlastními silami pracovníci muzea ve Valašském Meziříčí organizačně zabezpečovali veškeré akce (transport židlí a úprava před koncertem), které zde v průběhu roku probíhaly.

Vzhledem k poškození některých trámů v krovu kostela a především střešní krytiny jsme v letošním roce požádali o poskytnutí finančních prostředků na havarijní opravu kulturních památek z fondů Ministerstva kultury ČR, a to prostřednictvím Národního památkového ústavu v Kroměříži.

Hvězdárna Vsetín

Vedle běžné údržby všech objektů vsetínské hvězdárny byla mimo jiné provedena montáž a seřízení nově zakoupeného zrcadlového dalekohledu NEWTON 300/1700, který byl nainstalován na stávající paralaktickou montáž v pozorovatelně hvězdárny. Kopule pozorovatelně byla opatřena jednoduchým mechanickým zajištěním proti vnějšímu otevření.

Dále byla, alespoň částečně, opravena poškozená stávající střešní krytina na hlavní budově hvězdárny, kudy do objektu prosakovala dešťová. Zhotovena byla také nová boční branka v horní části oplocení areálu hvězdárny. V optické dílně se rovněž podařilo v uplynulém roce provést výměnu stávajícího topného systému včetně instalace nových radiátorů a vymalování tohoto prostoru.

Rovněž byla pravidelně prováděna údržba a běžné opravy služebního auta, které má hvězdárna k dispozici a průběžně byla věnována i dostatečná péče travnatým plochám v celém areálu hvězdárny včetně prořezávky stromů a keřů včetně likvidace náletových dřevin. Obdobná péče byla během roku věnována také rozsáhlé skalce, kde se postupně podařilo odstranit staré přerostlé dřeviny a celá skalka byla následně upravena a nově dosazena zajímavými skalničkami.

8. 2. ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY

Zabezpečení objektů

Jednotlivé objekty muzea, včetně objektu hvězdárny, jsou důkladně zajištěny jednak mechanicky proti vniknutí cizích osob, ale i elektronicky, zabezpečovací technikou dvou specializovaných firem (firmou *FIDES Trade, s.r.o.* a firmou *RAŠKA - bezpečnostní systémy*). Během roku se uskutečnila v tomto objektu revize elektroinstalace a zabezpečovacího zařízení ve Vsetíně, Valašském Meziříčí (včetně kostela Nejsvětější Trojice) a také na vsetínské hvězdárně.

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí, který je před rekonstrukcí, včetně zámeckého parku, je zabezpečen pouze mechanicky. I přes veškerou snahu zabezpečit majetek muzea se však nepodařilo zabránit dvěma krádežím měděných svodů v Lešné a ve Valašském Meziříčí, nahlášených a následně objasněných policií. Soudního jednání pak se osobně zúčastnil ředitel muzea a požadoval náhradu škody.

Revize

Pravidelné revize všech objektů a zařízení byly zabezpečovány v souladu s plánem muzea. V uplynulém roce provedla postupně firma *TOKR* ve všech objektech muzea revizi elektroinstalace, hromosvodů a přenosných elektrických přístrojů a kotlů ústředního topení. Na vsetínské hvězdárně byla tato revize provedena firmou *Josef Smolík*, která rovněž zpracovala podkladové technické materiály pro položení kabelů elektrické přípojky pro hospodářskou budovu č. 94 v Lešné u Valašského Meziříčí.

Dále proběhla revize všech ručních hasicích přístrojů a hydrantů firmou *Jaroslava Wünstera* a na vsetínské hvězdárně tuto revizi provedla firma *HASEO Bělotín*.

Firmami *Tkadlec* a *Andrýs* byla provedena také revize veškerých komínů ve Vsetíně a Valašském Meziříčí, firma *Tichý* pak provedla podrobnou kontrolu těsnosti plynového potrubí. Firma *Müller* zkontrolovala těsnosti tlakových nádob elektrického ústředního topení ve Valašském Meziříčí, jejichž stav byl při kontrole shledán jako havarijní a firma doporučila výměnu tohoto typu vytápění objektu za plynové topení. Ve vsetínském zámku pak provedla firma *TOVOMARKET* celkovou revizi plynové kotleny a navrhla některé drobné úpravy.

Průběžně byla rovněž zabezpečována kontrola bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a to firmou *Skácal*. Tato firma v uplynulém roce také provedla proškolení nových pracovníků muzea, kteří jako řidiči využívají služební muzejní vozidlo a bylo jim na základě tohoto školení vydáno osvědčení o řízení technologického vozidla.

Nově přijatí pracovníci muzea prošli vstupní lékařskou prohlídkou a ostatní zaměstnanci se podrobili periodickým lékařským prohlídkám.

V měsíci dubnu se v muzeu uskutečnila pracovníky Oblastního státního archívu ve Vsetíně následná kontrola plnění nápravných opatření v oblasti spisové služby a konstatovala, že uložené úkoly z předešlé kontroly byly splněny.

9. VÝPOČETNÍ TECHNIKA

I když během uplynulého roku se nepodařilo dokončit, s ohledem na nedostatek finančních prostředků, celkovou obměnu a doplnění výpočetní techniky na všech pracovištích muzea, lze konstatovat, že současné počítačové vybavení je na poměrně dobré úrovni. Stále však ještě přetrvávají problémy ve vybavení pracovišť muzea výpočetní technikou a softwarem z minulých let.

Během roku pokračovala, vzhledem k omezeným finančním možnostem, jen minimální obměna zastaralé výpočetní techniky. Postupně dochází k nahrazování dosluhujících monitorů novými, s plochou LCD obrazovkou, což vede jednak k energetickým úsporám, ale nezanedbatelné je i hledisko ochrany zdraví.

Pro pracoviště ve Valašském Meziříčí byl zakoupen digitální fotoaparát pro potřeby operativní dokumentace v oddělení spol. věd. Pro pracoviště Vsetín byl zakoupen LCD

monitor a PC do oddělení fotodokumentace, neboť stávající PC již nedokázal zpracovávat velké objemy digitalizovaných dat a navíc se začaly projevovat poruchy. Pro oddělení společenských věd je pořízena multifunkční laserová tiskárna. Pro pracoviště na hvězdárně je zakoupena barevná laserová tiskárna a grafický program pro přípravu a zpracování přednášek pro veřejnost.

K zabezpečení provozu muzea a plnění úkolů zejména archivace a digitalizace sbírek je nutné dokoupit výpočetní, kancelářskou a fotografickou techniku, především 3 nové počítače včetně monitorů a operačního systému a 3 laserové černobílé tiskárny pro tisk vstupenek, dále pak 3 programové multilicence MS OFFICE.

Pro potřeby digitalizace muzejních sbírek je nutné vybavit fotografické digitalizační pracoviště: prosvětlovacím stolem pro snímání sbírkových předmětů, přenosným zábleskovým zařízením a profesionálním fotografickým aparátem včetně příslušenství.

9. 1. Počítačové sítě (instalace, údržba, rozvoj)

Na hranici své životnosti byly i obě telefonní ústředny z roku 1994 ve Vsetíně a ve Valašském Meziříčí. Koncem roku došlo k realizaci VPN propojení obou muzeí, a to v návaznosti na realizaci nových telefonních ústředen. Cílem bylo spojit vnitřní muzejní sítě jednotlivých pracovišť pro telefonování pomocí VoIP technologie. Volání mezi pracovišti Vsetín a Valašské Meziříčí je tak realizováno bezplatně. S touto možností bylo ze strany poskytovatele připojení od začátku již počítáno.

Zatím bylo realizováno na každém z pracovišť pět vnitřních linek, tento počet se příští rok pokusíme navýšit na 10 až 15 v každém objektu. Je uvažováno s pořízením serverů pro každé pracoviště (poštovní server včetně antivirové a antispaemové ochrany). Komplexní správa celé sítě, serverů, routerů, ústředen a poštovních účtů po předchozích špatných zkušenostech s jednotlivými firmami byla svěřena nové společnosti, která nám již poskytuje internetové připojení.

Na příští rok je uvažováno přeměnit stávající analogovou tel. linku na digitální s tím, že bude možnost využít provolbu na jednotlivé pracoviště. Takto to již funguje na vnitřních linkách.

9. 2. Internet, www stránky, využívání e-mailu

Ve spolupráci s firmou *IT bridge.net,s.r.o.* byly ve Vsetíně i Valašském Meziříčí spravovány muzejní internetové stránky a e-mailové schránky, to vše s antivirovou kontrolou. Letos se však ukázalo, že tato firma není schopna splnit zvyšující se nároky na obměnu webových stránek a jejich správu. Také vznikají časté výpadky na jejich serverech, a tím dočasná nedostupnost stránek. Proto jsme se obrátili na nového poskytovatele webového prostoru a správy www stránek a v současné době pokračují společné jednání o jejich podobě a umístění na serveru.

Pokud jde o muzejní internetové stránky, došlo v uplynulém roce k řadě problémů a výpadků při jejich správě i průběžné aktualizaci údajů. Na základě těchto problémů jsme přistoupili k výměně stávajícího poskytovatele ve spolupráci s firmou *SYNERGY, s.r.o.* ve Vsetíně. Nové stránky tak budou inovovány již v prvním čtvrtletí letošního roku.

Doplňováním a průběžnou aktualizací webových stránek muzea jsou pověřeni ve Vsetíně Milan Ošťádal a na vsetínské hvězdárně tuto aktualizaci zajišťuje Emil Březina. Pracovníci všech oddělení muzea pro stránky dodávají podklady a jsou zde také prezentovány aktuální informace o konaných výstavách a kulturních akcích a přednáškách a návštěvníci našich webových stránek mají možnost čerpat také informace o muzejních sbírkách, objektech muzea a stálých expozicích.

Komunikace s krajským úřadem Zlínského kraje a ostatními muzei nebo institucemi byla v uplynulém roce vedena převážně pomocí e-mailu. Většina výkazů, ať již na Krajský úřad ve Zlíně, Ministerstvo kultury ČR nebo krajskou správu či jiné instituce se zadávají přes webové rozhraní nebo posílá e-mailem.

ČINNOST HVĚZDÁRNY VSETÍN V KALENDÁŘNÍM ROCE 2008

Uplynulý rok byl 58. rokem existence Hvězdárny Vsetín a současně i čtvrtým rokem, kdy se tato organizace stala součástí Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně, příspěvkové organizace.

Počátkem listopadu byl na hvězdárnu přijat nový odborný pracovník *Miroslav Jedlička*, který nahradil provozní pracovníci *Ludmilu Urbanovou*, která odešla do starobního důchodu. V závěru uplynulého roku rovněž odešel do důchodu mechanik a údržbář *Pavel Hanák*.

V současné době zabezpečují veškerou činnost hvězdárny **4 stálí zaměstnanci** (3 odborní pracovníci, z nichž jeden je zároveň provozním vedoucím hvězdárny) a uklízečka, zaměstnaná jen na částečný úvazek.

1. Statistika počtu akcí a návštěvníků

Podle počtu uskutečněných akcí se uplynulý rok zařadil mezi průměrné roky tohoto desetiletí. V průběhu roku pracovníci a spolupracovníci hvězdárny zrealizovali včetně výstavy „**Historie a současnost astronomie v regionech**“, instalované v prostorách vsetínského zámku, celkem **422 akcí**, kterých se během tohoto roku zúčastnilo **6 729 návštěvníků**, z nichž **4 497** bylo z řad **děti** a **mládeže**, což je 67% a **2 232 dospělých** (33%).

Mezi pozitiva v návštěvnosti hvězdárny patřilo v uplynulém roce zvýšení aktivity *Sekce MPH Bolid* a zejména pak téměř trojnásobný nárůst počtu akcí pro střední školy vůči předchozímu roku. Tento nárůst byl způsoben především nebývalým zájmem o přednášky, doplňující výuku fyziky a astronomie, ze strany vsetínského Masarykova gymnázia. Zajímavostí byly v uplynulém roce i čtyři přednášky pro studenty z polského města *Zakopané*.

Ve spolupráci s pracovníky MRV se v červnu v areálu vsetínské hvězdárny uskutečnila hudebně zábavná akce pro děti i dospělé, nazvaná tentokrát „**Večer letního slunovratu**“. Naopak pracovníci hvězdárny připravili pro dvě akce „**Muzejní ponocování**“ a „**Zámecké adventní kouzlení**“, které se uskutečnily v prostorách vsetínském zámku, velmi atraktivní astronomický pořad pro návštěvníky těchto akcí.

Naopak největší pokles v počtu akcí, ve srovnání s předešlými roky nastal v oblasti práce se členy astronomických kroužků. Původní astronomický kroužek III, který byl na začátku roku 2008 přejmenován na **Astronomický klub** a je určen pro dospělé zájemce o astronomii, se scházel poměrně nepravidelně a plnil funkci spíše poradního sboru hvězdárny. **Astronomický kroužek II** pak zcela zanikl, a pouze **Astronomický kroužek I**, který tvořili především žáci vyšších tříd základní školy, vykazoval pravidelnou aktivitu. S podobným útlumem činnosti v astronomických kroužcích však v posledních letech zápasí i pracovníci ostatních hvězdáren v České republice.

2. Významné a mimořádné akce

V době jarních prázdnin vsetínských škol tedy od 3. do 7. března, se na hvězdárně tradičně konal „**Týden otevřených dveří**“ složený z přednášek, pozorování, videopořadů exkurzí a pozorování. V měsíci červnu se zde již podruhé uskutečnil cyklus astronomických přednášek nazvaný „**Dny astronomie na hvězdárně**“ a v říjnu se vsetínská hvězdárna, cyklem přednášek z kosmonautiky, již posedmé připojila k celosvětové

Od 7. března do 11. května se Hvězdárna Vsetín také stala spolupořadatelem výstavy „**Historie a současnost astronomie v regionech**“, která se uskutečnila v prostorách vsetínského zámku a jejíž převážná část byla zapůjčena z Hvězdárny ve Valašském Meziříčí.

V rámci víkendových pobytů navštívily v uplynulém roce hvězdárnu skupinky zájemců o astronomii a kosmonautiku a to jednou členové **Historicko astronomickéj spol'očnosti** (HAS) ze slovenské lavy a dvakrát se jich zúčastnili také členové **České skupiny pozorovatelů planet** (ČSPP).

Ve dnech 23. až 31. srpna se Hvězdárna Vsetín rovněž stala jedním z organizátorů celostátní **Letní pozorovatelské expedice LEPEX 2008**, zaměřené především na sledování aktivity meteorického roje *alfa Aurigid*, ale i například také na otestování pozorovatelů a zlepšení jejich návyků při pozorování meteorů. Za pozorovací stanoviště této expedice byl vybrán vrchol kopce Maruška v katastru obce Hošťálková.

Kromě vlastních pozorovatelů (členů *SPMH Bolid*), zajišťovala vsetínská hvězdárna hlavně dopravu pozorovatelů a materiálu pro tuto expedici. Podrobné informace o činnosti expedice byly následně publikovány v astronomickém tisku i na internetových stránkách vsetínské hvězdárny a veškerá pozorování budou dále zpracována a publikována.

3. Odborná činnost a odborné sekce

Kromě pozorovatelské expedice *LEPEX 2008* se aktivita **Sekce pro meziplanetární hmotu Bolid** v loňském roce zaměřila rovněž na pozorování několika jasnějších komet a v měsíci srpnu pak na vizuální pozorování meteorů v období maxima meteorického roje Perseid. Získaná a následně zpracovaná pozorování meteorů byla poté zaslána do **Společnosti pro meziplanetární hmotu, o. s.** (SMPH) a **International Meteor Organization** (IMO).

Druhou zájmovou sekcí, pracující v uplynulém roce při vsetínské hvězdárně, byla **Astrofotografická sekce**, která se zabývala fotografováním kosmických objektů s astronomickou a meteorologickou tematikou.

Od roku 2003 je také jedním z odborných programů na vsetínské hvězdárně pozorování kosmických těles pomocí CCD kamery SBIG ST-7, upevněné na jednom z dalekohledů v pozorovatelně. Během uplynulého roku byly celkem třikrát takto sledovány zákryty hvězd planetkami a hlavně jasnosti některých komet (tzv. CCD fotometrie komet, která se uskutečnila celkem 13krát). Po zpracování byly výsledky pozorování zasílány do střediska **International Comet Quarterly** (ICQ).

Od poloviny července měla hvězdárna také k dispozici nový program pro CCD fotometrii komet a podařilo se jí získat dosud největší dalekohled – reflektor Newton 300/1700. Tento dalekohled byl umístěn na hlavní paralaktickou montáž v pozorovatelně a získal, na základě veřejně vyhlášené soutěže, označení „**Nyx**“.

Také v loňském roce odborní pracovníci hvězdárny prováděli pravidelná meteorologická měření na klimatologické stanici a získávali vzorky na stanici monitoringu znečištění ovzduší ve Vsetíně. Obě stanice se nacházejí v areálu hvězdárny a jsou majetkem **Českému hydrometeorologickému ústavu** (ČHMÚ) v Ostravě. Navíc je zde umístěno digitální zařízení registrující bleskové výboje při bouřkách a během roku bylo zaznamenáno celkem **1 005 bleskových výbojů**.

4. Informační a publikační činnost

Široká veřejnost byla o činnosti vsetínské hvězdárny (akce, pozorování, novinky, astronomické zajímavosti atd.) informována standardně, prostřednictvím plakátků a článků, umístěných ve dvou informačních skříňkách, dále pak pomocí plakátků a letáčků, distribuovaných do škol nebo přes kulturní instituce. Činnost hvězdárny byla také prezentována v regionálním i celostátním tisku, ve vysílání regionální televize a v posledních letech stále více na internetových stránkách hvězdárny, kdy v loňském roce uplynulo 10 let od jejich oficiálního spuštění na adrese [http://www.hvezdarna - vsetin.inext.cz](http://www.hvezdarna-vsetin.inext.cz). Za tuto dobu bylo zaznamenáno celkem 141 000 jednotlivých přístupů a množství stažených dat zájemci z celého světa v řádech terabytů.

V uplynulém roce bylo rovněž na internetových stránkách hvězdárny publikováno celkem 46 článků ve 4 číslech astronomického bulletinu (čtvrtletníku) „**Athena**“.

STATISTIKA POČTU AKCÍ A NÁVŠTĚVNÍKŮ V ROCE 2008

Počet akcí a návštěvníků (akce vč. SMPH a Astrofoto sekce, bez CCD pozorování):

	Akce	Mládež	Dospělí	Návštěvníci
Akce a návštěvníci v 1. pololetí 2008	258	2 996	1 167	4 163
Akce a návštěvníci ve 2. pololetí 2008	163	1 344	706	2 050
Počet akcí a návštěvníků v r. 2008	421	4 340	1 873	6 231
Výstava „Astronomie v regionech“	1	157	359	516
Celkový počet akcí a návštěvníků	422	4 497	2 232	6 729
Akce mimo hvězdárnu	21	160	421	581
Akce a návštěvníci na / ze Slovenska	16	119	54	173
Významné a mimořádné akce:				
Týden otevřených dveří (březen)	25	161	117	278
Dny astronomie na hvězdárně (červen)	7	18	47	65
Večer letního slunovratu (červen)	4	92	192	284
Světový kosmický týden (říjen)	7	29	63	92
Víkendové pobyty na hvězdárně (3krát)	23	47	118	165
Rozdělení akcí:				
Střední školy, gymnázia a SOU	35	596	40	636
Základní školy a školní družiny	65	1 110	153	1 263
Mateřské školy	47	1 358	136	1 494
Přednášky a pořady pro organizace	28	130	297	427
Přednášky a pořady pro veřejnost	27	208	395	603
Večerní astronomická pozorování	42	241	274	515
Pozorování Slunce a slunečních skvrn	42	217	112	329
Exkurze na hvězdárně	41	167	115	282
Letní prázdninové tábory	3	72	11	83
Astronomický kroužek, astronomický klub	59	138	88	226
Sekce pro meziplanetární hmotu Bolid	10	-	28	28
Astrofoto sekce	16	-	23	23
Ostatní akce	6	103	201	304
Rozdělení akcí pro organizace:				
Domy dětí a mládež	3	46	7	53
Klub seniorů Rybníky a učitelé – důchodci	3	-	145	145
ELIM – křesťanská společnost ve Vsetíně	2	-	15	15
Masarykova veřejná knihovna ve Vsetíně	2	-	19	19
HAS Ilava, Slovensko (pouze přednášky)	4	23	15	38
Pozorovatelé z ČSPP (pouze přednášky)	9	14	61	75
Ostatní organizace a společnosti	5	47	35	82

CCD fotometrie komet: 3 pozorovatelé, pozorování komet celkem 16 nocí